

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS IR MERO 2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2013 m. balandžio 25 d. Nr. K-58

Alytus

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 12 straipsnio 2 dalimi, 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir atsižvelgdama į Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2008-12-30 sprendimu Nr. K-315 patvirtinto Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (pakeitimas – Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2011-08-24 sprendimu Nr. K-150), 10, 240 ir 256 punktus, Alytaus rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Alytaus rajono savivaldybės tarybos ir mero 2012 metų veiklos ataskaitą (pridedama) ir teikti ją savivaldybės gyventojams.

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS IR MERO 2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLA

7-ojo šaukimo Alytaus rajono savivaldybės taryba kadenciją pradėjo 2011 m. balandžio mėnesį. Savivaldybės tarybą sudaro 25 tarybos nariai: 8 Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų partijos nariai, 8 Darbo partijos nariai, 4 Lietuvos socialdemokratų partijos nariai, 2 partijos Tvarka ir teisingumas nariai, 3 Lietuvos valstiečių ir liaudies sąjungos nariai.

Per 2012 metus įvyko 10 savivaldybės tarybos posėdžių, kuriuose priimti 373 sprendimai. Vidutiniškai vieno tarybos posėdžio metu apsvarstyti 37 tarybai pateikti sprendimų projektai.

Tarybos narių posėdžių lankomumas 2012 m. buvo 92 %.

Savivaldybės merui veiklą padėjo vykdyti pavaduotojas Gediminas Krasauskas, kuris koordinuoja šias veiklos sritis: kultūra, socialinė parama, sveikatos priežiūra, visuomeninių organizacijų (asociacijų, kaimo bendruomenių) veikla, žemės ūkis, seniūnijų ir seniūnaičių veikla, patarėjas Vytautas Mikelionis, kurio veiklos sritys yra regioninė ir kaimo plėtra, finansai ir strateginis planavimas, teritorijų planavimas, žemėtvarka, aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, komunalinis ūkis, klausimai, susiję su daugiabučių namų bendrijų kūrimu ir veikla, padėjėjas Ramūnas Bielevičius, kurio veiklos sritys yra informacinės technologijos, vaiko teisių apsauga, sportas, viešieji ryšiai, civilinės saugos, priešgaisrinės saugos veiksmų koordinavimas, tarybos sekretorius Simas Salickas, kuris atsakingas už savivaldybės tarybos darbo veiklą, koordinuoja švietimo, jaunimo veiklą.

2012 m. savivaldybės meras išleido 134 potvarkius, iš jų 83 savivaldybės veiklos klausimais, 51 potvarkius komandiruočių ir atostogų klausimais.

Asmenų priėmimo organizavimas

Savivaldybės meras A. Vrubliauskas 2012 m. priėmė 163 gyventojus. Priėmimų metu gauti asmenų prašymai, pareiškimai bei skundai savivaldybėje yra nagrinėjami pasitelkus specialistus pagal jų kompetenciją. Daugelis gyventojų kreipėsi dėl žemės klausimų, dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą, kelių priežiūros, socialiniais ir bendruomenių klausimais.

Mero padėkos

2012 m. skirtos mero padėkos, kuriomis už gerą ir sąžiningą darbą, aktyvią veiklą, jubiliejų, švenčių progomis apdovanoti 119 asmenų ir organizacijų (111 asmenų ir 8 organizacijos).

Atstovavimas savivaldybei

2012 m. savivaldybės meras A. Vrubliauskas, tęsdamas tarptautinio bendradarbiavimo tradicijas ir įgyvendindamas projektus, atstovauti savivaldybei vyko į komandiruotes Pišo rajone, Oržyšo, Punsko, Suvalkų, Seinų, Monki savivaldybės, Lenkijos Respublikoje, Bilbao savivaldybę Ispanijos Respublikoje, Nympheo savivaldybę Vakarinės Makedonijos regione, Graikijoje, dalyvavo tarptautinėje konferencijoje Kišiniove, Moldovos Respublikoje, atstovavo savivaldybei Neulengbach miestelyje, Austrijoje, dalyvavo Lietuvos ir Gruzijos savivaldybių forume Tbilisyje.

Meras dalyvavo 2 Europos Regionų komiteto plenarinėje sesijoje ir 3 Regionų komiteto Gamtos išteklių komisijos posėdžiuose, 1 Ekonominės ir socialinės politikos komisijos posėdyje, 2 Aplinkos, klimato kaitos ir energetikos komisijose, kurios vyko Briuselyje ir Pescaroje, Italijoje.

Alytaus rajono savivaldybė yra Lietuvos savivaldybių asociacijos narė, o meras A. Vrubliauskas – asociacijos viceprezidentas, Socialinių reikalų komiteto pirmininkas, tarybos, valdybos narys.

Tarybos komitetai

Tarybos nariai savo veiklą dažniausiai vykdo 6 komitetuose, esant reikalui - komisijose, darbo grupėse. Darbas komitetuose vyksta vadovaujantis patvirtintu Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu. Tarybai teikiamiems klausimams preliminariai nagrinėti ir išvadoms bei pasiūlymams teikti, kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų ir kaip vykdomi tarybos, mero sprendimai, dirbo 6 komitetai:

Kontrolės komitetas (pirmininkė Snieguolė Vichrovienė),

Ekonomikos ir biudžeto komitetas (pirmininkas Gintautas Radžiukynas),

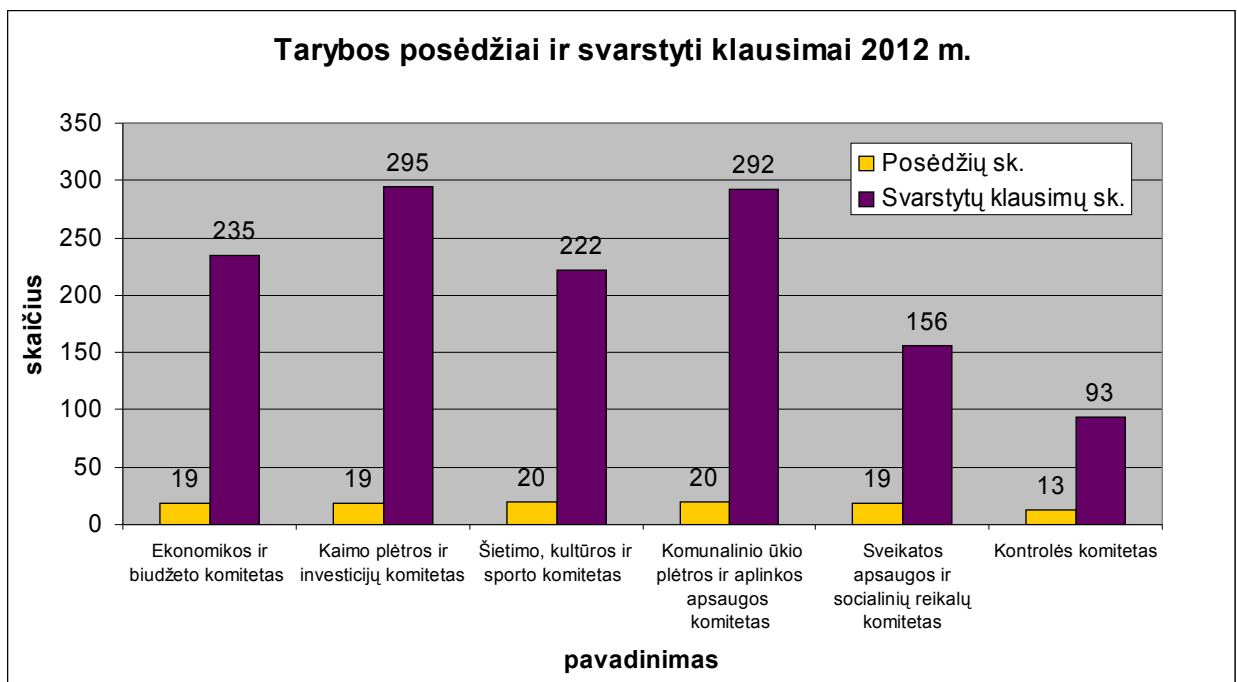
Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komitetas (pirmininkė Ramunė Gaisrienė),

Švietimo, kultūros ir sporto komitetas (pirmininkė Agnė Petravičienė),

Komunalinio ūkio plėtros ir aplinkos apsaugos komitetas (pirmininkas Juozas Staniulis),

Kaimo plėtros ir investicijų komitetas (pirmininkė Zita Lukoševičienė).

Iš viso surengta 110 komitetų posėdžių, kuriuose nagrinėti 1293 klausimai.

Ekonomikos ir biudžeto komitetas posėdžiavo 19 kartų ir analizavo 235 sprendimų projektus. Kaimo plėtros ir investicijų komitetas, kurio nariai posėdžiavo 19 kartų ir apsvaustė 295 klausimus, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto nariai į posėdžius rinkosi 20 kartų ir nagrinėjo 222 klausimus, Komunalinio ūkio plėtros ir aplinkos apsaugos komitetas posėdžiavo 20 kartų ir svarstė 292 sprendimų projektus, Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komitetas posėdžiavo 19 kartų ir apsvaustė 156 sprendimų projektus, Kontrolės komitetas posėdžiavo 13 kartų ir svarstė 93 klausimus.

Tarybos komisijos

Tarybos įgaliojimų metu dirba 5 komisijos:

- Alytaus rajono savivaldybės tarybos etikos komisija (pirmininkas Arturas Juškauskas), tyrė valstybės politikų elgesį;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos peticijų komisija (pirmininkas Gediminas Krasauskas);
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos teisėsaugos ir teisėtvarkos komisija (pirmininkas Vytautas Arbačiauskas);

- Antikorupcinė komisija (pirmininkė Zita Linkevičienė), svarstė klausimus: dėl Alytaus rajono savivaldybės 2012 -2014 metų korupcijos prevencijos programos, dėl Alytaus rajono savivaldybės antikorupcinės komisijos 2011 metų veiklos ataskaitos;

- Administracinė komisija prie Alytaus rajono savivaldybės tarybos (pirmininkas Arvydas Balčiūnas). Komisija išnagrinėjo 19 administracinių teisės pažeidimų bylų. Surašyta 13 nutarimų administracinės teisės pažeidimų bylose. 3 administracinės bylos nutrauktos, nes nebuvo administracinio teisės pažeidimo sudėties. 7 administracinių teisės pažeidimų bylose komisija paskyrė išpėjimus. 2 administracinių teisės pažeidimų bylose buvo skirtos baudos: 145 Lt bauda pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 188 straipsnį (savavaldžiavimas) ir 75 Lt bauda pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 103 straipsnio 1 dalį (žemės ūkio įmonių ir ūkininkų ūkių pasėlių nuganymas, laukuose esančio nuimto žemės ūkio kultūrų derliaus sugadinimas arba sunaikinimas, želdinių sužalojimas).

- Alytaus rajono savivaldybės visuomeninė administracinių ginčų komisija sudaryta pirmą kartą savivaldybės istorijoje kadencijos laikotarpiui 2011 metų gruodžio mėnesį. 2012 m. komisijai pradėjo vadovauti pirmininkė Alytaus rajono apylinkės prokuratūros vyriausioji padėjėja Rita Sabaitė. Komisija pagal teisės aktais jai priskirtą kompetenciją nagrinėja asmenų skundus dėl savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų teisėtumo, taip pat šių subjektų atsisakymo ar vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo.

Darbo grupės

2012 m. savivaldybės mero potvarkiais buvo sudarytos 8 darbo grupės:

- darbo grupė [Valstybės dienos minėjimo renginiui Dauguose organizuoti \(darbo grupės vadovas – A. Vrubliauskas\)](#),
- [darbo grupė išanalizuoti](#) Vyriausybės atstovo [Alytaus](#) apskrityje teikime nurodytus pasiūlymus, [susijusius su atliekų tvarkymo taisyklėmis](#), vietine rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš [atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą \(darbo grupės pirmininkas – V. Mikelionis\)](#),
- [darbo grupė išanalizuoti](#) verslumo skatinimo galimybes Daugų mieste, panaudojant savivaldybei priklausančius nekilnojamojo turto objektus ([darbo grupės pirmininkas – A. Vrubliauskas](#)),
- [darbo grupė parengti](#) Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero dienos paminėjimui ir Kaziuko kermošiui Simno mieste organizuoti ([darbo grupės vadovas – A. Vrubliauskas](#)),
- [Alytaus rajono savivaldybės Tarptautinės mokytojų dienos premijų skyrimo darbo grupė \(darbo grupės pirmininkas – R. Židanavičius\)](#),
- [darbo grupė parengti Alytaus rajono savivaldybės tarybos](#) veiklos reglamento pakeitimus ([darbo grupės vadovas - S. Salickas](#)),
- [darbo grupė](#) Alytaus rajono savivaldybės amatininkų-žemdirbių šventiniam kiemeliui Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų Alytaus filialo tarptautinėje amatininkų-žemdirbių šventėje mugėje „Dzūkų turtai 2012” organizuoti ([darbo grupės vadovas – G. Krasauskas](#)).

- Darbo grupė Žolinės atleidams ir šventiniam pramogų vakarui „Žolinė Pivašiūnuose“ organizuoti ([darbo grupės vadovas – A. Vrubliauskas](#)).

Renginiai ir akcijos

Alytaus rajono savivaldybės meras A. Vrubliauskas tęsė įvairius renginius ir akcijas, inicijavo naujus, siekdamas, paminėti atmintinas dienas, ugdyti rajono gyventojų vertybes, bendrystės jausmą, pagalbos artimui supratimą.

Praėjusiais metais tęsiant mero iniciatyvą rajono abiturientams kartu su brandos atestatais įteiktos valstybės vėliavos. Vasario 16-osios proga įteikiant trispalves pagerbti pilietiškiausi rajono gyventojai.

Praėjusiais metais penktą kartą rajone paminėta Tarptautinė šeimos diena, surengta šeimų šventė Simne, vienuolikai šeimų skirtos padėkos.

Tęsta socialinėje paramos akcijoje „Pasidalink“, skirta nepasiturintiems rajono gyventojams paremti.

Sėkmingai vykdyta [Priklausomybė mažinimo Alytaus rajono socialinės rizikos šeimose programa](#), per metus pagalba suteikta 52 rajono gyventojams (šiais metais pagalba suteikta dar 18 žmonių).

Mero sveikinimais santuokų proga apdovanotos 124 poros.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

2012 m. kovo 1 d. Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. K-22 buvo patvirtinta Alytaus rajono savivaldybės 2012-2014 metų korupcijos prevencijos programa (toliau – programa). Programos paskirtis - užtikrinti Alytaus rajono savivaldybės institucijų ir savivaldybės įmonių ir įstaigų veiklos skaidrumą, teisinių ir antikorupcinių principų laikymąsi, Programos priemonėmis ir procedūromis užkirsti kelią korupcijos atsiradimui ir plėtrai savivaldybės taryboje, administracijoje bei savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, savivaldybės įmonėse.

Programos įgyvendinimą kontroliuojanti Alytaus rajono savivaldybės antikorupcijos komisija išanalizavo ir įvertino jos priemonių įgyvendinimo plane nurodytų programos priemonių įgyvendinimą 2012 m. I-ąjį pusmetį. 2012 m. II-ojo pusmečio įvertinimas vyko šiais metais. Alytaus rajono savivaldybės tarybai bus teikiamas Alytaus rajono savivaldybės antikorupcinės komisijos 2012 metų veiklos ataskaitos projektas.

VEIKLA, SUSIJUSI SU GYVENAMOSIOS VIETOVĖS RIBŲ PAKEITIMU

2012 m. buvo parengta ir pateikta tvirtinti eilė teisės aktų, susijusių su Nemunaičio ir Alytaus seniūnijų gyvenamųjų vietovių ribų nustatymu, kadangi jos nėra įteisintos teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. jos nėra registro objektai Lietuvos Respublikos adresų registre. Taip pat buvo tęsiamos procedūros, susijusios su Nemunaičio kaimo ribų pakeitimu, dalį Nemunaičio gyvenamosios vietovės priskiriant prie Alytaus seniūnijos, kad būtų pagerintas kairiakrantės Nemunaičio kaimo dalies gyventojų susisiekimasis su seniūnija. Šiuo metu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai yra pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas dėl Nemunaičio kaimo ribų pakeitimo ir Nemunaičio gyvenamosios vietovės ir jos teritorijos ribų nustatymo Alytaus seniūnijoje. Vidaus reikalų ministerijai suderinus šį nutarimo projektą su kompetentingomis institucijomis, jis bus teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETAS

2012 m. Alytaus rajono savivaldybės biudžeto pajamos buvo 76 mln. 187,6 tūkst. Lt, tai yra 2 mln. 478,6 tūkst. Lt daugiau nei planuota metų pradžioje. Iš jų:

26 mln. 019,5 tūkst. Lt gyventojų pajamų ir pelno mokesčiai;

36 mln. 119,6 tūkst. Lt valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti bei kitos tikslinės dotacijos;

3 mln. 790,7 tūkst. Lt grąžintos ES lėšos už 2011 m. įgyvendintus tarptautinius projektus;

9 mln. 293,4 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos;

964,4 tūkst. Lt kitos pajamos.

Per metus savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos buvo tikslinamos aštuonis kartus. Biudžeto tikslinimo pagrindinė priežastis buvo gaunamos papildomos biudžeto pajamos socialinėms pašalpoms mokėti, sumažinus lėšas skirtas mokinio krepšeliui finansuoti dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus lyginant 2012 m. rugsėjo 1 d. su 2011 m. rugsėjo 1 d. bei iškilus poreikiui didinti biudžeto išlaidas, susijusias su investicinių projektų įgyvendinimu.

Bendras patikslintas 2012 metų savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas 103,4 proc. arba gauta pajamų 2 mln. 478,6 tūkst. Lt daugiau nei planuota.

Savivaldybės kreditorinis išskolinimas 2012-12-31 sudarė 26 mln. 244,0 tūkst. Lt, iš kurių :

- bankų paskolos 19 mln. 609,0 tūkst. Lt;
- trumpalaikė paskola iš valstybės biudžeto 4 mln. 426,0 tūkst. Lt;
- kiti įsipareigojimai už prekes ir paslaugas, gautas gruodžio mėnesį, 2 mln. 209 tūkst. Lt.

Savivaldybės biudžeto faktinės išlaidos sudarė 72 mln. 583,4 tūkst. Lt, tai yra planuotos išlaidos įvykdytos 96,9 proc., nes nebuvo įvykdyta specialiosios aplinkos apsaugos programos planuotos išlaidos, nepanaudotos socialinėms paslaugoms ir socialinei paramai mokiniams skirtos lėšos.

Biudžeto lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 14 mln. 612,7 tūkst. Lt: 10 mln. 960,3 tūkst. Lt išaldytos lėšos AB banko „Snoras“ sąskaitoje, o 3 mln. 652,4 tūkst. Lt paskirstyto 2013 m. savivaldybės biudžeto kreditoriniams išskolinimams dengti.

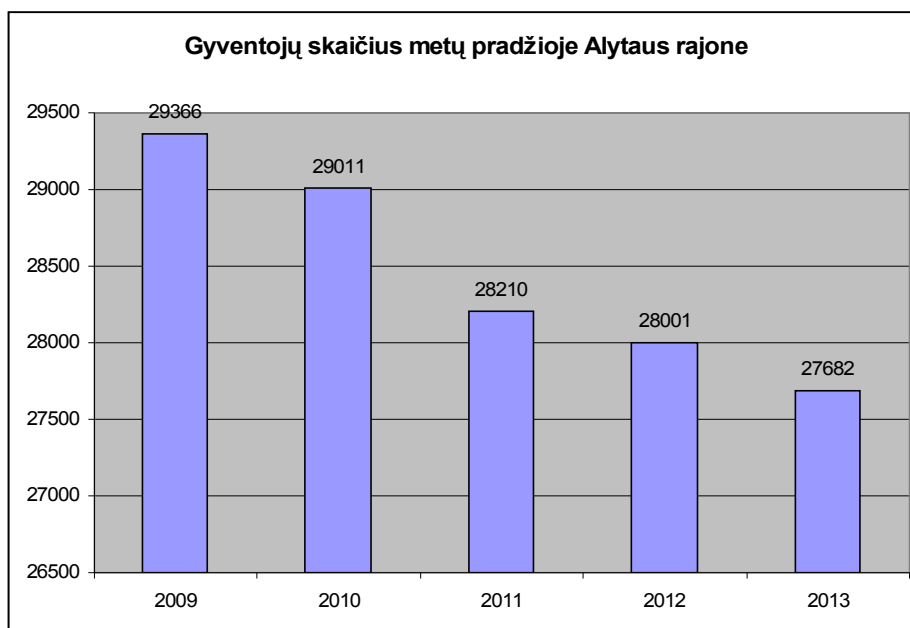
2012 m. savivaldybė gavo 9 mln. 293,4 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti.

Iš privatizavimo sandorių savivaldybė 2012 m. gavo 105,9 tūkst. Lt, kurie 2013 m. bus panaudoti privatizavimo programos numatytiems išlaidoms.

BENDRA EKONOMINĖ SITUACIJA ALYTAUS RAJONE

Gyventojų skaičius 2013 m. sausio 1 d. rajone – 27682, t. y. 319 mažiau nei 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu. Savivaldybės biudžeto išlaidos vienam gyventojui 2012 m. – 2592 Lt (2011 m. – 2382 Lt, 2010 m. – 2034 Lt).

Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje bedarbių didėjo: 2013 m. sausio 1 d. buvo 3065, o tai 175 daugiau lyginant su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu. Moterys sudarė 42,6 %, vyrai 57,4 %. Ieškančių darbo asmenų (nuo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus (DAG)) buvo 19,1 %. Per metus šis skaičius padidėjo 2,6 % punkto (2011 m. – 16,5 %). Lyginant su 2011 m. šiek tiek sumažėjo įdarbinimas. Per 2012 m. iš viso įdarbinta 1650 Alytaus darbo biržoje registruotų rajono gyventojų, tai 155 mažiau nei 2010 m.

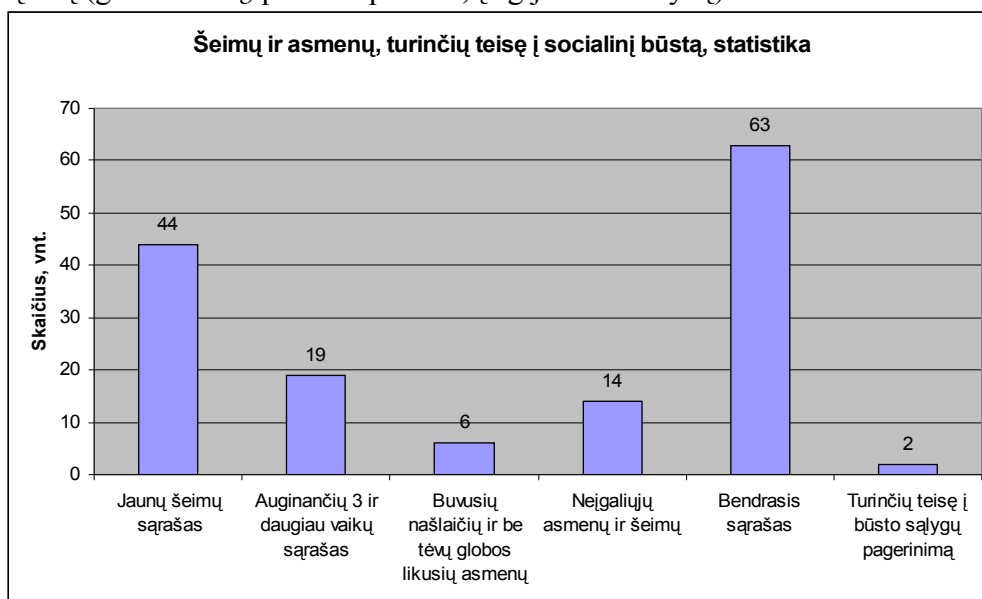
Turtas

Alytaus rajono savivaldybės administracija valdo turta, kurio likutinė vertė 189,9 mln. Lt. Tai ilgalaikis materialusis, nematerialusis, trumpalaikis materialusis ir finansinis turtas. Iš jų 30,9 mln. Lt valstybės turtas ir 159,0 mln. Lt savivaldybės turtas.

Dalį turto, kuris nereikalingas savivaldybės funkcijoms vykdyti, savivaldybė išnuomojusi viešo konkurso būdu. 2012 m. iš savivaldybės patalpų nuomojosi 36 nuomininkai ir už negyvenamųjų patalpų nuomą gauta 150 tūkst. Lt.

Būstas

Alytaus rajono savivaldybėje yra sudaryti ir patvirtinti 6 sąrašai šeimų ir asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą. Į jaunų šeimų sąrašą įrašytos 44 šeimos, į šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų – 19 šeimų, į buvusių našlaičių ir be tėvų globos likusių asmenų – 6 asmenys ir šeimos, į neįgaliųjų asmenų ir šeimų, kuriose yra neįgalių asmenų – 14 asmenų ir šeimų, į bendrąjį sąrašą – 63 šeimos ir asmenys, į socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą – 2 šeimos. Ataskaitinių metų pradžioje į sąrašus įrašytos 138 šeimos, laukiančios išsinuomoti savivaldybės socialinį būstą. Per metus į sąrašus naujai įrašyta 16 šeimų, 6 šeimos išbrauktos iš sąrašų (gavus būstą, patiems prašant, įsigijus nuosavybę).

2012 m. socialinis būstas buvo išnuomotas 3 daugiavaikėms šeimoms. Ataskaitinių metų pabaigoje į sąrašus įrašyta 148 šeimos, laukiančios išsinuomoti savivaldybės socialinį būstą.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu buvo patvirtintas Valstybės remiamų būsto kreditų, teikimas asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į valstybės paramą būstui įsigyti pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą, limitas 2012 m. Alytaus miesto, Alytaus rajono, Druskininkų, Lazdijų rajono ir Varėnos rajono savivaldybėms – 2,7 mln. Lt AB „Swedbank“ banke, tačiau šia galimybe pasinaudojo tik 2 rajono gyventojai ir šeimos, turinčios teisę į 10 proc. subsidiją.

Savivaldybei priklauso 73 butai, kurie pagal galimybes remontuojami.

Didelė problema dėl nuomininkų, gyvenančių savivaldybės butuose, nemokumo. 2012 m. pabaigoje skolos už butų nuomą sudarė 22,4 tūkst. Lt.

Už gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio nemokėjimą 4 nuomininkams pateikti teismui ieškiniai dėl išskeldinimo ir skolos sumokėjimo. Nuomininkų, nemokančių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio, išskeldinimą apsunkina tai, kad daugumoje tokių šeimų yra nepilnamečių vaikų, o išieškoti teismo priteistą skolą nėra galimybių dėl to, kad nuomininkai neturi jokio turto ir pajamų.

Savivaldybėje sukurtas specialus daugiabučių namų bendrijų rėmimo fondas, kuriam kasmet iš Privatizavimo fondo skiriama po 10 tūkst. Lt, per 2012 metus panaudota beveik 3 tūkst. Lt daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijų steigimosi išlaidoms apmokėti (2011 m. – 390,20 Lt). Lėšos skirtos 7 bendrijoms:

- DNSB „Kančėnų ajeras“;
- DNSB „Luksnėnų parkas“;
- DNSB „Kančėnų šilas“;
- DNSB „Luksnėnų eglė“;
- DNSB „Paežerė“;
- DNSB „Užupių g. 8 ir 10“;
- DNSB „Luksnėnų tulpė“.

Privatizavimas

Per 2012 m. įvyko 7 savivaldybės privatizuojamų objektų aukcionai, parduotas šis nekilnojamasis turtas:

- buvusio vaikų darželio pastatas, esantis Alyvų g. 10, Eičiūnų k., Butrimonių sen.;
- buvusi mokykla, esanti Dvaro g. 6, Junčionių k., Pivašiūnų sen.;
- negyvenamoji patalpa – gaisrinė, esanti Rimėnų k., Daugų sen., Alytaus r. sav.;
- ugniagesių komandos pastatas, esantis Klepočių g. 7, Ryliškių k., Raitininkų sen.;
- ligoninės pastatas, esantis Birutės g. 11, Simno m., Simno sen.;
- buvusios mokyklos pastatas, esantis Parko g. 57, Pupasadžio k., Miroslavo sen.;
- butas Nr. 1, esantis Topolių g. 3-1, Mergalaukio k., Simno sen.

Pardavus nekilnojamąjį turtą Privatizavimo fondo sąskaitoje gauta lėšų 105,9 tūkst. Lt, o tai yra daugiau nei dvigubai, lyginant su praėjusiais metais (2011 m. – 49,7 tūkst. Lt). Privatizavimo fondo lėšų likutis 2013-01-01 yra 329,3 tūkst. Lt.

Viešieji darbai

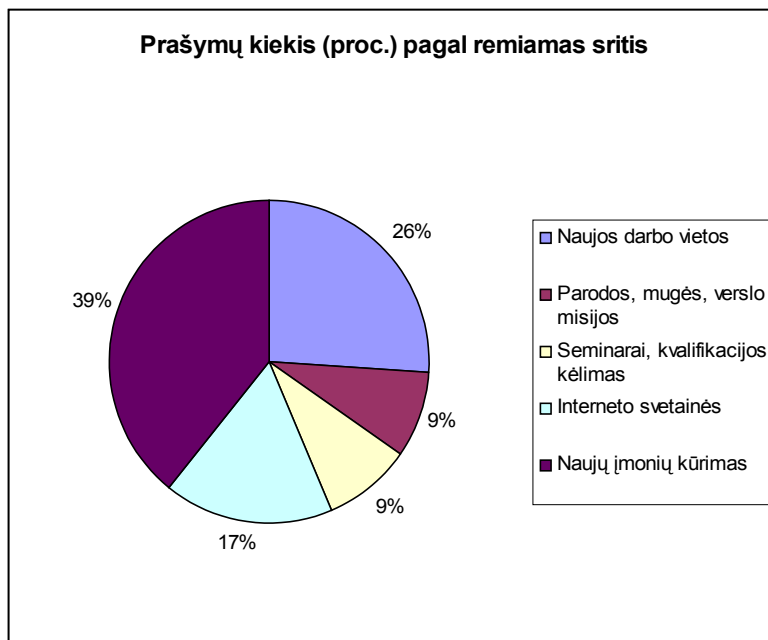
2012 m. savivaldybei darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui buvo skirta 305,2 tūkst. Lt. Savivaldybės 2012 m. viešųjų darbų programai buvo panaudota 305 tūkst. Lt.

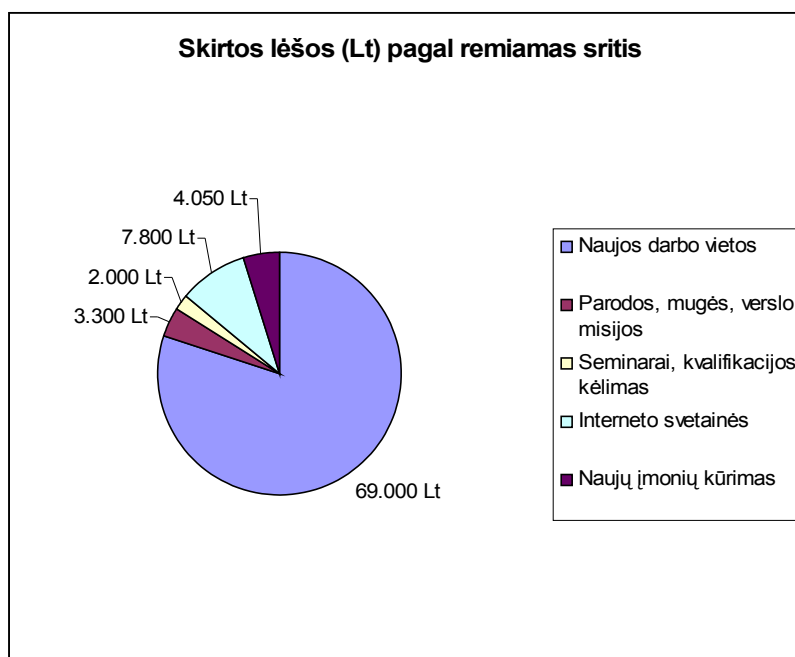

Viešųjų darbų programa buvo vykdoma balandžio–lapkričio mėnesiais, viešuosius darbus pagal programą dirbo 286 darbo ieškantys asmenys, iš jų: 233 seniūnijose, 15 mokyklose, 38 kitose įstaigose. Be to, pagal Alytaus teritorinės darbo biržos organizuotą projektą seniūnijose bei kitose savivaldybės įstaigose papildomai buvo įdarbinta 104 bedarbiai, kuriems darbo birža kompensavo 100 proc. darbo užmokesčio. Savivaldybė prisidėjo lėšomis aprūpinant bedarbius darbo priemonėmis. Seniūnijose seniūnų pageidavimu po 1 žmogų buvo įdarbinta ilgesniam – 6 mėnesių laikotarpiui. Iš viso 2012 m. laikinai buvo įdarbinti 390 bedarbių.

Smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas

Įgyvendinant 2012 m. Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programą, kurios pagrindinis uždavinys – gerinti verslo aplinką, skatinti naujų darbo vietų steigimą, remti smulkaus ir vidutinio verslo įmones, buvo numatyta panaudoti 110 tūkst. Lt (70 tūkst. Lt iš savivaldybės biudžeto ir 40 tūkst. Lt iš Privatizavimo fondo), panaudota 88 250 Lt. Iš viso finansinę paramą gavo 16 rajone registruotų įmonių: 6 įmonės, įsteigusios 30 naujų darbo vietų, kurių išlaidoms iš dalies kompensuoti buvo skirta 69 000 Lt, įmonių dalyvavimo Lietuvoje ir užsienyje vykstančiose parodose, mugėse ir verslininkų misijose išlaidoms padengti parama skirta 2 įmonėms, joms skirta 3 300 Lt, seminarų, kvalifikacijos kėlimo kursų išlaidos kompensuotos 2 įmonėms, joms skirta 2 000 Lt, naujų interneto svetainių kūrimo išlaidos padengtos 4 įmonėms, joms skirta 7 800 Lt, naujų įmonių steigimo išlaidoms kompensuoti skirta 4 050 Lt, pagal šią priemonę paramą gavo 9 įmonės.

Dauguose 2012-05-30 vykusiam informaciniam renginiui „Turizmo plėtros perspektyvos Alytaus rajone“ panaudota 2 100 Lt.

Savivaldybės teikiamos paramos galimybės SVV pristatytos dviejuose susitikimuose su verslininkais bei žiniasklaidos priemonių pagalba. 2012 m. Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje buvo 370 veikiančių ūkio subjektų, iš jų 242 SVV subjektai, (2011 m. – 379, iš jų 262 SVV subjektai, 2010 m. – 342, iš jų 236 SVV subjektai).

Veikiančių ūkio subjektų skaičius pagal teisinę formą

Teisinė forma	Skaičius		
	2012 m.	2011 m.	2010 m.
Savivaldybės įmonė	1	1	1
Tikroji ūkinė bendrija	0	0	1
Sodininkų bendrija	16	15	14
Bendrija	2	2	2
Uždaroji akcinė bendrovė	139	132	107
Žemės ūkio bendrovė	4	4	4
Viešoji įstaiga	9	8	6
Valstybės biudžetinė įstaiga	2	3	3
Asociacija	73	64	56
Savivaldybės biudžetinė įstaiga	22	21	22
Tradicinė religinė bendruomenė ar bendrija	3	3	3
Kooperatinė bendrovė	1	3	2
Šeimyna	1	1	0
Individualioji įmonė	97	122	121
Iš viso:	370	379	342

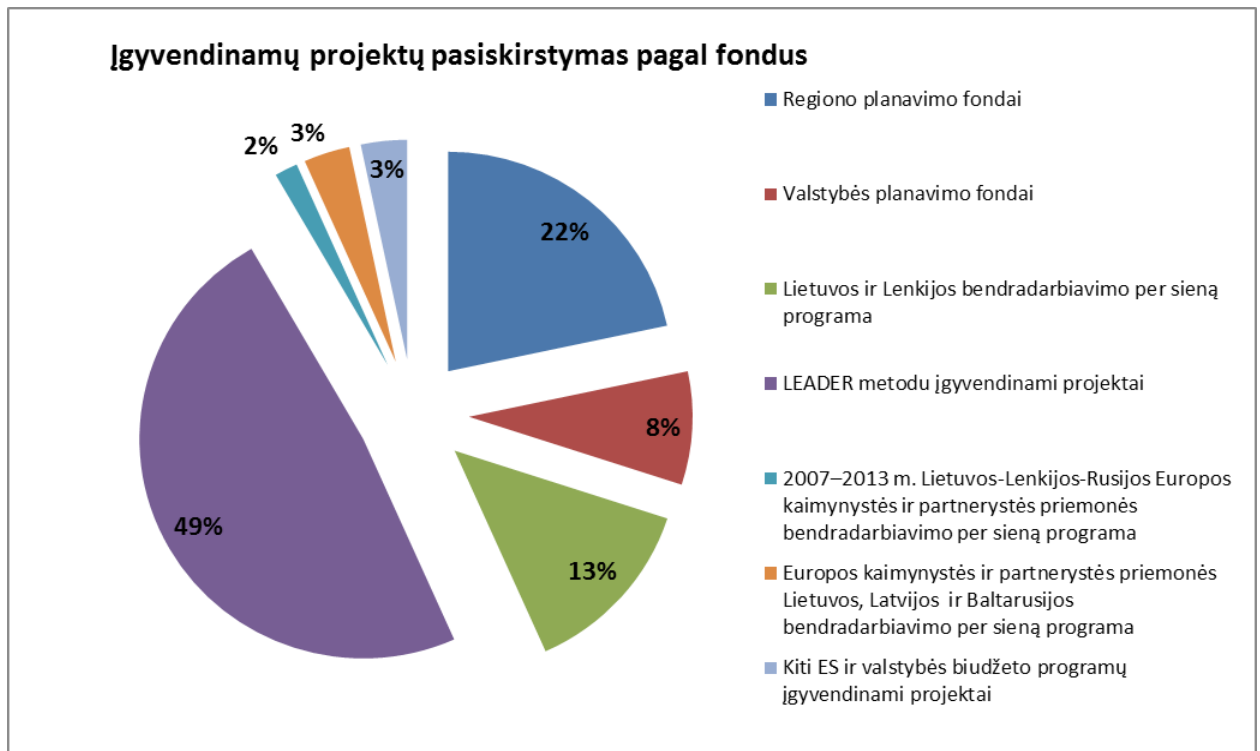
Individualios veiklos liudijimai

Per 2012 metus rajono gyventojai įsigijo 597 individualios veiklos verslo liudijimus, t. y. 162 mažiau nei 2011 m. (2010 m. – 468), ir už juos sumokėjo 144,6 tūkst. Lt (2011 m. – 64 624 Lt, 2010 m. – 117 455 Lt).

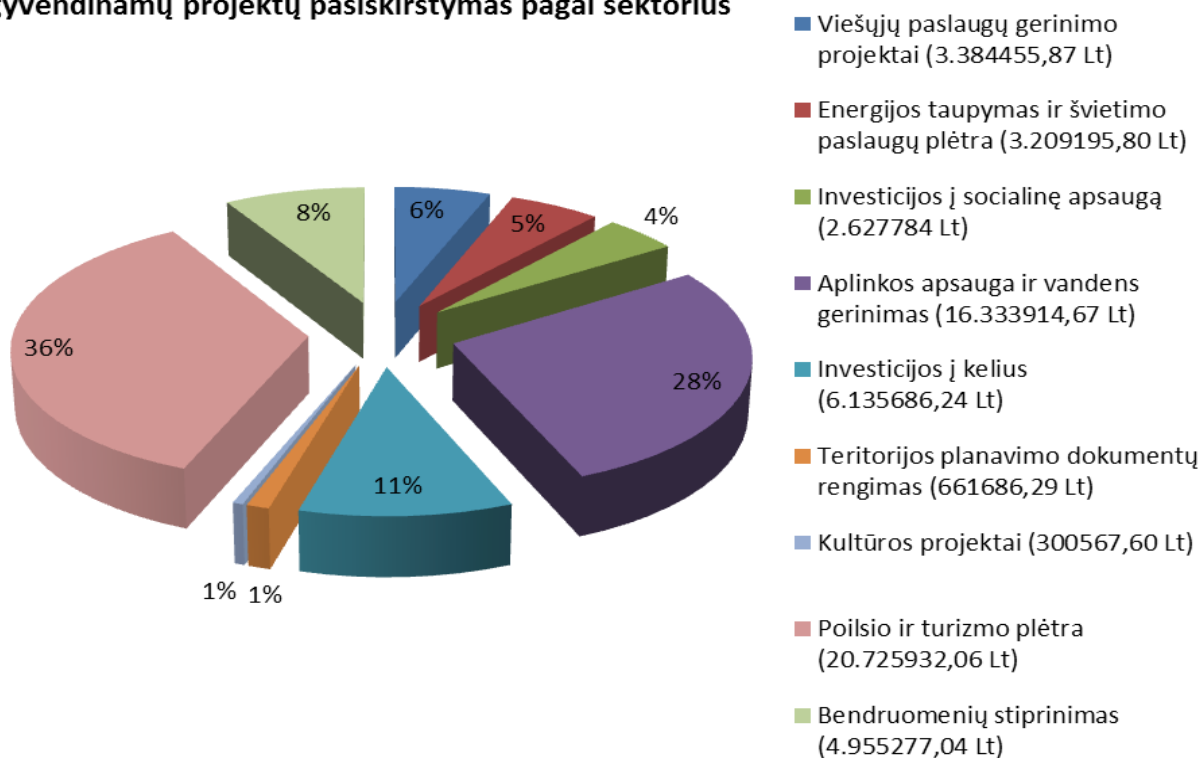
INVESTICINIAI ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS PROJEKTAI

Alytaus rajono savivaldybė per 2012 metus investavo į aplinkosaugos, švietimo, sveikatos ir socialinius objektus, viešąjį turizmą ir gyvenamąją infrastruktūrą, kelius. Buvo toliau įgyvendinama ir naujai pradėta 60 infrastruktūros plėtimo ir gyvenimo kokybės gerinimo investicinių projektų, kuriems skirta daugiau nei 58 mln. 334 tūkst. Lt, iš rajono biudžeto skiriant beveik 6 milijonus Lt šiems projektams bendrai finansuoti. Nemaža dalis bendruomenėms stiprinti skirtų projektų yra įgyvendinami su partnerėmis – aktyviomis Alytaus bendruomenėmis.

Investiciniai projektai buvo įgyvendinami pagal šešis pagrindinius finansavimo šaltinius: Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuotą regiono planavimo būdu, valstybės projektų planavimo būdu, Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos, Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos programos, Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos programos, pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodu įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, kuri skirta Alytaus rajono vietos veiklos grupės strategijai įgyvendinti ir kitų ES programų skirtomis lėšomis. Visų projektų įgyvendinimui Alytaus rajono savivaldybės taryba buvo pritarusi ir skyrė lėšų jiems įgyvendinti (bendrajam finansavimui).

Igyvendinamų projektų pasiskirstymas pagal sektorius

2 diagramoje pateikiama įgyvendinamų projektų pasiskirstymas pagal sektorius

REGIONINIO PLANAVIMO PROJEKTAI

Regiono planavimo būdu buvo toliau įgyvendinama ir naujai pradėta 13 projektų.

Investicijos, skirtos strateginiam ir teritoriniam planavimui

Siekiant efektyviai panaudoti investicijas į rajono viešąją infrastruktūrą ir paslaugų plėtrą buvo pradėtas rengti Alytaus rajono savivaldybės 2013-2020 m. strateginės plėtros planas, identifikuojant Alytaus rajono plėtros prioritetus: ekonomikos, verslo ir darnaus kaimo plėtros vystymas; veiklios visuomenės ugdymas, sveikatos ir socialinis vystymas; visuomenės poreikius atitinkanti ir pažangi savivalda. Nustatyti ir pagrindiniai Alytaus rajono plėtros tikslai, įgyvendinantys nustatytus prioritetus: plėtoti žemės ūkį, vystyti konkurencingą verslą; sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymuisi; subalansuoti Alytaus rajono teritorinę plėtrą ir raidą; plėtoti ūkinės veiklos bei inžinerinę infrastruktūrą; išsaugoti gerąsias krašto kultūros tradicijas, vystyti modernią, patrauklią kultūrinio turizmo infrastruktūrą ir bendradarbiavimą; kurti, plėsti saugią viešąją ir gyvenamąją aplinką rajono gyventojams; užtikrinti socialinę aplinką rajono gyventojams; vystyti šiuolaikišką švietimo sistemą, užtikrinant švietimo kokybę ir užimtumą; stiprinti administracinius gebėjimus ir valdymo kokybę, didinant viešojo administravimo efektyvumą. Šiam projektui „Alytaus rajono savivaldybės 2013-2020 m. strateginės plėtros plano parengimas“ įgyvendinti skirta ES parama yra 77 tūkst. 269 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos – 13 tūkst. 636 Lt.

Pradėtas įgyvendinti projektas „Alytaus rajono savivaldybės politikų bei administracijos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“, skirtas rajono politikų ir administracijos darbuotojų gebėjimų ugdymui. Skirta ES parama yra 127 tūkst. 866,08 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos – 22 tūkst. 564,61 Lt.

Pradėtas įgyvendinti projektas „Alytaus regiono plėtros 2010-2020 metų plano atnaujinimas“, skirtas atnaujinti Alytaus regiono plėtros planą 2010-2020 metams, numatant atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų ir turizmo plėtros strategines kryptis,

tikslus ir uždavinius bei priemones jiems įgyvendinti. Numatoma parengti atsinaujinančių energijos išteklių energijos naudojimo ir turizmo plėtros studijas, skirtas regioninei plėtrai tobulinti. Projektas įgyvendinamas su Alytaus regiono partneriais: Alytaus miesto, Druskininkų, Varėnos rajono ir Lazdijų rajono savivaldybėmis. Tai pirmasis bendras visų regiono savivaldybių projektas, kuris įgyvendinamas 2007-2013 metų finansavimo laikotarpiu. ES parama – 150 tūkst. 050,72 Lt, partnerių savivaldybių biudžetų lėšos sudaro 26 tūkst. 479,54 Lt, kiekvienai savivaldybei vienoda bendrojo finansavimo įnašo dalis – 5 tūkst. 295,91 Lt.

Investicijos į daugiafunkcių centrų plėtrą

Siekiant gerinti švietimo ir socialinių paslaugų kokybę, pasiūlą ir prieinamumą Punioje ir Krokialaukyje, nenaudojamose kultūros namų administracinėse patalpose įkurti universalūs daugiafunkciai centrai. Juose įvairaus amžiaus gyventojų poreikiams teikiamas visas paslaugų spektras, siekiant skatinti gyventojų užimtumą ir turiningą laisvalaikio leidimą.

2011 m. pradėti ir 2012 m. baigti įgyvendinti projektai: „Universalus daugiafunkcio centro steigimas Punioje“ ir „Universalus daugiafunkcio centro steigimas Krokialaukyje“, kuriems skirta ES parama – 1 mln. 863 tūkst. 309,25 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 303 tūkst. 086,45 Lt. 2012-02-15 Alytaus rajono savivaldybėje lankėsi Švietimo ir mokslo ministerijos inicijuota darbo grupė universalių daugiafunkcių centrų plėtrai koordinuoti, kurioje yra Švietimo, Socialinės apsaugos ir darbo, Kultūros, Žemės ūkio ministerijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, prezidentūros atstovų. Krokialaukio daugiafunkcio centro projektas buvo nominuotas konkurse „Europos burės 2012“.

Pradėtas įgyvendinti projektas „Daugiafunkcio centro steigimas Makniūnuose“, skirtas sukurti universalų daugiafunkcių centrą–mokyklą, kuris teiktų vaikams ir vietos bendruomenei švietimo, kultūros ir socialines paslaugas, organizuojant ikimokyklinį ir neformalų vaikų ugdymą, neformalų suaugusiųjų švietimą, pramoginę, sporto, meninę vaikų ir suaugusiųjų veiklą. Skirta ES parama – 613 tūkst. 556,57 Lt, savivaldybės įnašas – 108 tūkst. 274,70 Lt.

Investicijos į apleistų teritorijų ir užterštų vandens telkinių sutvarkymą

Projekto „Apleistų pastatų likvidavimas Butrimonių seniūnijoje“ tikslas – pagerinti Butrimonių seniūnijos krašto įvaizdį likviduojant apleistus pastatus ir kitus aplinką žalojančius objektus. Įgyvendinant projektą buvo nugriauti nebenaudojami dviejų karvidžių ir priešgaisrinio rezervuaro pastatai ir sutvarkyta 1 ha teritorija. ES skirta parama – 225 tūkst. 415,10 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos – 13 tūkst. 259,71 Lt.

Projektas „Talokių ežero dalies išvalymas“, skirtas pagerinti Talokių ežero dalies ekologinę būklę. Skirta ES parama – 1 mln. 051 tūkst. 024,78 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 158 tūkst. 610,22 Lt.

Investicijos į kelių infrastruktūros plėtrą

Pateiktas projektinis pasiūlymas „Alytaus r. Pivašiūnų sen. Junčionių k. Dvaro g. rekonstrukcija ir Daugų m. Ežero g. šaligatvio įrengimas“, kurio planuojama vertė yra 357 tūkst. 509,47 Lt. ES Europos regioninės plėtros fondo skirta suma 303 tūkst. 883,05 Lt, valstybės biudžeto lėšos 37 tūkst. 538,49 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 16 tūkst. 087,93 Lt.

Investicijos į teritorijos planavimą

Buvo toliau tęsiamas projektas „Alytaus rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų rengimas ir atnaujinimas“, skirtas teritorijos planavimo dokumentų rengimui ir atnaujinimui. Atnaujintas Alytaus rajono bendrasis planas, patvirtintas rajono savivaldybės tarybos posėdyje 2012 m. lapkričio 14 d., Nr. K-328. Parengti ir taryboje 2012-09-26 patvirtinti Alytaus rajono savivaldybės Alytaus miesto priemiestinėje zonoje esančių 1-13 gyvenamųjų vietovių specialieji planai, toliau rengiami 14-18 gyvenamųjų vietovių specialieji planai. Projektui skirta ES parama 404 tūkst. 818,56 Lt, savivaldybės biudžeto – 71 tūkst. 438, 57 Lt.

Investicijos į turizmo infrastruktūrą

Įgyvendintas projektas „Rekreacinės teritorijos įrengimas Dauguose“, kurio metu įrengtas ir sutvarkytas paplūdimys Dauguose prie Didžiulio ežero. Projekto tikslas - skatinti vietinį ir atvykstantąjį turizmą į Daugus, populiarinant vandens turizmą, gerinant infrastruktūrą bei pritaikant ją vešiesiems poreikiams. Projekto įgyvendinimo metu įrengtos krepšinio, vaikų žaidimo aikštelės, pastatyti lauko suoliukai, dviračių stovai, nuleista čiuožykla į vandenį, įrengta lauko buitinė nuotekynė, apšviesta teritorija. Projekto vertė 920 tūkst. 499 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 782 tūkst. 424 Lt, savivaldybės biudžeto dalis 138 tūkst. 075 Lt.

2012 m. buvo tęsiami projektai: „Kompleksinė Daugų miesto plėtra“, kurio įgyvendinimo metu Dauguose sutvarkytas centrinis parkas, renovuota Daugų verslo ir technologijų mokyklos salė bendruomenių užimtumui bei įrengta rekreacinė teritorija ir paplūdimys prie Didžiulio ežero. Skirta ES parama – 6 mln. 395 tūkst. 237 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 518 tūkst. 533 Lt. „Kompleksinė Simno miesto plėtra“, kuri įgyvendinant Simne renovuoti kultūros namai buvo atidaryti 2010 m. ir pristatyti bendruomenei. Sutvarkyta parko ir viešųjų erdvių (automobilių stovėjimo aikštelė, 6 Simno miesto gatvės: Saulėtekio gatvės atkarpa ir S. Nėries gatvės atkarpa planuojama pakeisti dangą, sutvarkyti Alytaus, Birutės, Vytauto, Dariaus ir Girėno gatvių šaligatvius) infrastruktūra. Skirta ES parama – 8 mln. 667 tūkst. 067 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 702 tūkst. 736 Lt.

VALSTYBĖS PLANAVIMO BŪDU BUVO TOLIAU ĮGYVENDINAMI IR NAUJAI PRADĖTI 5 PROJEKTAI

Investicijos, skirtos aptarnavimo kokybei didinti

Toliau buvo tęsiamas projekto „Alytaus rajono savivaldybės administracijos vidaus administravimo ir valdymo tobulinimas“ įgyvendinimas, skirtas įdiegti vieningą apskaitos ir finansų valdymo sistemą. ES parama 1 mln. 061 tūkst. 953 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 187 tūkst. 404 Lt.

Didelis dėmesys buvo skirtas priešgaisrinės tarnybos stiprinimui – pateiktas projektas „Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pastato rekonstrukcija Daugų mieste“, kurio vertė 343 tūkst. 976,34 Lt, ES 227 tūkst. 422,37 Lt, savivaldybės biudžeto 68 tūkst. 795,27 Lt. Skirtas rekonstruoti pastatą, pritaikant jį tarnybos poreikiams.

Investicijos, skirtos socialinei infrastruktūrai gerinti

Pradėtas įgyvendinti projektas „Globos namų įkūrimas Pivašiūnuose“, kurio vertė 1 mln. 800 tūkst. Lt. Planuojama, kad įkūrus naujus 20 vietų globos namus, bus teikiamos aukštesnės kokybės socialinės paslaugos.

Investicijos, skirtos vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūrai

Projektą „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Alytaus rajone (Dauguose)“ įgyvendina Alytaus rajono savivaldybės įmonė „Simno

komunalininkas“, savivaldybės administracija yra projekto partneris. ES skirta parama – 11 mln. 255 tūkst. 451,16 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto 1 mln. 324 tūkst. 170,73 Lt.

Investicijos, skirtos amatų centro steigimui

Kartu su Pivašiūnų bendruomene „Pivašiūniškiai“ įgyvendinamas projektas „Pivašiūnų amatų centro steigimas bei pritaikymas bendruomenės poreikiams“, skirtas įkurti tradicinių amatų centrą pritaikant jį bendruomenės poreikiams. Amatų centre bus sukurta galimybė gaminti tradicinius kulinarijos ir gėrimų produktus, užsiimti medžio drožimu, vytelių pynimu, audimu, siuvimu, siuvinėjimu, vėlimu ir panašiais amatais, taip pat veiks prekybos salė. Skirta ES parama – 621 tūkst. 504 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 69 tūkst. 056 Lt.

LEADER METODU BUVO TOLIAU ĮGYVENDINAMA, BAIGTA IR NAUJAI PRADĖTA 29 PROJEKTAI

Investiciniai projektai vandens kokybei gerinti:

„Vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Mikalavo kaime Pivašiūnų seniūnijoje Alytaus rajone“. ES skirta parama – 369 tūkst. Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 35 tūkst. 312,53 Lt;

„Vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Vaisodžių kaime Punios seniūnijoje Alytaus rajone“. ES skirta parama – 361 tūkst. Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 36 tūkst. 034,20 Lt;

„Vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Rimėnų kaime Daugų seniūnijoje Alytaus rajone“. ES skirta parama – 363 tūkst. Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 35 tūkst. 819,45 Lt;

„Naujo artezinio gręžinio ir vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Genių kaime Alytaus seniūnijoje Alytaus rajone“. ES skirta parama – 363 tūkst. Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto planuojama skirti 35 tūkst. 769,67 Lt.

BUVO TOLIAU ĮGYVENDINAMI IR NAUJAI PRADĖTI EUROPOS TERITORINIO BENDRADARBIAVIMO TIKSLO LIETUVOS IR LENKIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMOS 8 PROJEKTAI

Projektas LT-PL/086 „Saugumo ir e-komunikacijos sistemos-pasienio socialinio gyvenimo gerinimui“ skirtas užtikrinti tinkamas gyvenimo kokybės sąlygas Lenkijos-Lietuvos pasienio gyventojams. Projekto tikslas – užtikrinti saugumą ir pasienio e-komunikacijos plėtrą per naujų mokymosi ir komunikavimo programų įdiegimą. Planuojama įrengti vaizdo stebėjimo kameras 21 rajono objekte. Projekto įgyvendinimo pradžia 2012-01-02, pabaiga 2013-09-01, veiklų trukmė 20 mėnesių. Alytaus rajonui tenkanti investicijų dalis – 701 tūkst. 378,24 Lt, iš jų Europos Regioninio plėtros fondo parama – 596 tūkst. 171,49 Lt, biudžeto lėšos – 105 tūkst. 206,74 Lt.

Baigtas įgyvendinti projektas LT-PL/091 „Aktyvi veikla pasienio ežeruose“. Rekonstruota Daugų irklavimo bazė Salos kaime, šalia irklavimo bazės įrengta lauko tinklinio aikštelė, įrengta prieplauka su elingu ir šokinėjimo bokšteliu, atlikta teisėjų bokšto ir elingo rekonstrukcija Ežero gatvėje Dauguose. Dabar Dauguose gali vykti ne tik baidarių ir kanojų rajoninės, bet ir respublikinės varžybos, galimybę turės treniruotis ir šalies sportininkai. Čia sportininkams ir svečiams įrengta 14 kambarių su atskirais dušais, atnaujintas baidarių ir vikingų laivo laikymo elingas. Projekto vertė 3 mln. 314 tūkst. 367,06 Lt, iš jų Europos Regioninio plėtros fondo parama 2 mln. 817 tūkst. 211,99 Lt, biudžeto lėšos sudaro 497 tūkst. 155,07 Lt.

Įgyvendintas projektas LT-PL/124 „Pasienio keliai – Punsko, Alytaus, Krasnapolio, Suvalkų savivaldybių ir Seinų apskrities bendradarbiavimo tinklo plėtra“ skirtas pasienio susisiekimo infrastruktūros gerinimui ir dviračių turizmo skatinimui. Projekto metu rekonstruotas

kelias Nemunaitis-Makniūnai (7,440 km), pritaikant infrastruktūrą keliaujantiems turistams. Skirta ES parama – 4 mln. 253 tūkst. 014 Lt, iš rajono savivaldybės biudžeto - 750 tūkst. 532 Lt.

Projektu LT-PL/128 „Bendri pasienio veiksmai gyvybės, gamtos ir gyvenamosios aplinkos apsaugai“ siekiama išspręsti pagrindinę problemą – teikti aukštos kvalifikacijos gelbėjimo paslaugas, sustiprinat ugniagesių komandas, aprūpinant jas būtiniausia gelbėjimo įranga. Projekto vertė 536 tūkst. 206,03 Lt, ES Europos regioninės plėtros fondo skirta suma 455 tūkst. 775,12 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 80 tūkst. 430,91 Lt. Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2013-01-01, trukmė 12 mėnesių.

Projektu LT-PL/129 „Šviečiantys pasienio miestai“ siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą pasienio miestuose. Įgyvendinus projektą Daugų mieste bus pakeisti apšvietimo šviestuvai: Vytauto g., Vilniaus g., Pergalės g., Salomėjos Nėries g., Turgaus aikštė, Turgaus g., Ežero g., Laisvės g., Jaunystės g., Savanorių g., Maironio g., Dzūkų g., Taikos g., Naujoji g., Krantinės g., Šviesos g., Kalvų g., Sporto g., Salos g., Žemaitės g. Šviestuvai ir jų atramos bus keičiami ir Daugų miesto kapinėse. Projekto biudžetas 707 tūkst. 047,12 Lt, ES Europos regioninės plėtros fondo skirta suma 600 tūkst. 990,05 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 106 tūkst. 057,07 Lt. Projekto veiklų pradžia 2012-11-01, projekto trukmė 18 mėnesių.

Projekto LT-PL/131 „Pasienio bėgimas“ tikslas - pagerinti susisiekimo infrastruktūrą, kuria naudojasi pasienio smulkaus ir vidutinio verslo įmonės, kaimo turizmo ir ūkininkų sodybos, rekonstruojant AL2231 kelio Rimėnai-Dvarčėnai atkarpą - 1,102 km. Projekto vertė 774 tūkst. 628,77 Lt, ES Europos regioninės plėtros fondo skirta suma 658 tūkst. 434,46 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 116 tūkst. 194,31 Lt. Projekto veiklų pradžia 2012-12-01, projekto trukmė 18 mėnesių.

Pradėtas įgyvendinti LT-PL/130 projektas „Teritorijų planavimas – ekologinio transporto infrastruktūros plėtrai“, skirtas Daugų miesto dviračių takų specialiojo plano parengimui. Projekto vertė 185 tūkst. 429,17 Lt, iš jų Europos Regioninio plėtros fondo parama – 157 tūkst. 614,79 Lt, biudžeto lėšos sudaro 27 tūkst. 814,37 Lt. Projekto pradžia 2012 m. rugsėjo 1 d., veiklų trukmė 18 mėnesių.

Projektas LT-PL/136 „Aktyvaus verslo kaimynai“ skirtas verslo aplinkos gerinimui ir pasienio verslininkų bendradarbiavimui stiprinti. Projekto vertė 204 tūkst. 614,65 Lt, ERPF lėšos – 173 tūkst. 922,43 Lt, savivaldybės lėšos – 30 tūkst. 692,22 Lt. Projekto įgyvendinimo laikotarpis 18 mėnesių, pradžia 2012 m. spalio 1 d., pabaiga – 2014 m. kovo 31 d.

2007–2013 M. LIETUVOS-LENKIJOS-RUSIJOS EUROPOS KAIMYNYSTĖS IR PARTNERYSTĖS PRIEMONĖS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMOS PROJEKTAS

Pradėtas įgyvendinti 2007–2013 m. Lietuvos-Lenkijos-Rusijos Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės bendradarbiavimo per sieną programos finansuojamas projektas LPR/010/072 „Apsaugota aplinka – sveika jaunoji karta“, skirtas neatsinaujinančių energijos išteklių naudojimo mažinimui pasienio teritorijoje. Projekto įgyvendinimo metu planuojama parengti galimybių studiją, kuri pateiks alternatyvių energijos šaltinių (pavyzdžiui, saulės baterijų, geoterminio šildymo ar biokuro katilinės) pritaikymą Daugų Vlado Mirono gimnazijos pastatų kompleksui bei rekonstrukcijos techninę dokumentaciją. Projekto vertė 320 tūkst. 968,83 Lt, ES parama 288 tūkst. 871,95 Lt, savivaldybės biudžeto – 32 tūkst. 096,88 Lt. Projekto trukmė 24 mėnesiai, pradžia 2012-07-16.

EUROPOS KAIMYNYSTĖS IR PARTNERYSTĖS PRIEMONĖS LIETUVOS, LATVIJOS IR BALTARUSIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMOS PROJEKTAI

Skirta parama projektui LLB-2-111 „Meilės ir meno kryžkelės“, kuris 2013 m. bus vykdomas pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą. Projekto veiklos skirtos atskleisti Alytaus ir Voronovo rajonų savivaldybių talentingus atlikėjus, poezijos mylėtojus, skatinti turiningą aktyvią kūrybinę veiklą, ugdyti meno ir kūrybos poreikį, puoselėti meilę poeto Adomo Mickevičiaus kūrybai, jos reikšmei ir įtakai dviejų šalių kultūrai ir įvairių meno žanrų interpretavimui. Projekto vertė 120 tūkst. 665 Lt, iš jų Europos Regioninio plėtros fondo parama – 108 tūkst. 589,50 Lt, biudžeto lėšos sudaro 12 tūkst. 066,50 Lt. Projekto pradžia 2013 m. balandžio 8 d., veiklų trukmė 6 mėnesiai.

Pradėtas įgyvendinti projektas „Dviračių turizmo ir informacinės sistemos Lietuvos-Baltarusijos pasienio regione plėtra“. Alytaus rajone planuojama pastatyti 52 nuorodas į lankytinus objektus ir 43 standus bei žemėlapius seniūnijose. Šiems ženklavimo darbams skirta parama iš Europos kaimynystės ir partnerystės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos. Projektą įgyvendina viešoji įstaiga Alytaus turizmo informacijos centras kartu su partneriais. Projekto vertė 207 tūkst. 493 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 186 tūkst. 744 Lt, savivaldybės biudžeto dalis 20 tūkst. 749 Lt.

KITI ES IR VALSTYBĖS BIUDŽETO PROGRAMŲ ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI

Įgyvendinamas projektas „Bendruomeninių socialinių paslaugų organizavimas užtikrinant orią senatvę“, skirtas pasikeisti pagyvenusių žmonių priežiūros, remiantis Lietuvos vietos valdžios institucijų ir nevalstybinių organizacijų bendradarbiavimo praktika, patirtimi, parengti metodines rekomendacijas pagal atliktas apklausas. Projektą finansuoja Europos Sąjungos išorės pagalbos fondas EuropeAid, viso projekto vertė – 827 tūkst. 784,00 Lt, savivaldybė prisideda įnašu natūra. Trejus metus trukusiančiame projekte dalyvauja Baltarusijos Respublikos Voronovo, Gardino Breslaujos vykdomieji komitetai, Alytaus rajono, Druskininkų, Ignalinos rajono savivaldybės, Olandijos viešoji įstaiga Stichting Yanos Public Health, asocijuoti partneriai iš Serbijos, Bosnijos ir Hercegovinos socialinės priežiūros institucijų.

Pradėtas įgyvendinti Interreg IV C projektas „Istoriniai objektai ir susijęs kraštovaizdis“ (Histcape), kurio tikslas yra sustabdyti istorinio paveldo vertybių nykimą kaimo vietovėse, apsaugoti esamus kultūros paveldo objektus, pasidalinti gerąja patirtimi. Projektą įgyvendina 11 Europos Sąjungos šalių partnerių. Bendra projekto vertė 179 tūkst. 911,60 Lt, ES parama 152 tūkst. 924,86 Lt, savivaldybės biudžeto lėšos 26 tūkst. 986,74 Lt.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija inicijavo Vietos bendruomenių savivaldos 2012 metų programą, kuri pirmą kartą buvo įgyvendinta Alytaus rajono savivaldybėje. Buvo skirta 43 tūkst. 900 Lt šios programos lėšų, kurios panaudotos vietos bendruomenių viešųjų poreikių tenkinimui: viešųjų erdvių ir aplinkos kokybės gerinimui, bendruomeninės veiklos organizavimui, sportui ir sveikatinimui. Vietos bendruomenių tarybų sprendimais už programos lėšas devynioms seniūnijoms nupirkta techninės priemonės aplinkos priežiūrai, sporto inventorius Alytaus seniūnijai, Daugų seniūnijos bendruomenės „Perkūnkalnis“ smulkiam patalpų remontui – statybinės medžiagos ir kitos reikalingos priemonės bendruomenių veiklai vykdyti. Šalia Miroslavo kultūros namų įrengta vaikų žaidimo aikštelė.

ŠVIETIMAS

2012 m. rugsėjo 1 d. Alytaus rajone buvo 3 gimnazijos, 3 vidurinės, 4 pagrindinės mokyklos, 1 mokykla-daugiafunkcis centras, 1 daugiafunkcis centras, 1 specialioji mokykla, 1 neformaliojo ugdymo įstaiga, 3 vaikų darželiai, 3 pagrindinio ugdymo skyriai, 1 pagrindinio ugdymo skyrius su ikimokyklinio ugdymo programa, 1 pradinio ugdymo skyrius, 1 ikimokyklinio ugdymo skyrius.

2012 m. rajono bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinėse pareigose dirbo 325 pedagogai. Iš jų 8 mokytojai, 61 mokytojas su kategorija, 178 vyr. mokytojai, 77 mokytojai metodininkai, 1 mokytojas ekspertas, 10 priešmokyklinio ugdymo pedagogų. Mokiniamis specialiąją pagalbą teikė 2 psichologai, 2 logopedai metodininkai ir 4 logopedai vyr. specialistai, 5 socialiniai pedagogai, 2 spec. pedagogai, 2 mokytojai padėjėjai.

2012-03-01 sprendimu Nr. K-28 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2012-2015 metų bendrojo plano patvirtinimo“ patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2012-2015 metų bendrasis planas.

2012-04-27 sprendimu Nr. K-148 „Dėl Alytaus rajono Nemunaičio pagrindinės mokyklos reorganizavimo“ nuo 2012 metų rugpjūčio 31 d. Alytaus rajono Nemunaičio pagrindinė mokykla prijungta prie Alytaus rajono Makniūnų pagrindinės mokyklos ir tapo Alytaus r. Makniūnų pagrindinės mokyklos Nemunaičio pagrindinio ugdymo skyriumi.

2012-04-27 sprendimu Nr. K-149 „Dėl Alytaus rajono Vaisodžių pagrindinės mokyklos reorganizavimo“ nuo 2012 metų rugpjūčio 31 d. Alytaus rajono Vaisodžių pagrindinė mokykla prijungta prie Alytaus rajono Butrimonių gimnazijos ir tapo Alytaus r. Butrimonių gimnazijos Vaisodžių pagrindinio ugdymo skyriumi.

2012-04-27 sprendimu Nr. K-150 „Dėl Alytaus rajono Venciūnų pagrindinės mokyklos reorganizavimo“ nuo 2012 metų rugpjūčio 31 d. Alytaus rajono Venciūnų pagrindinė mokykla prijungta prie Alytaus rajono Alovės pagrindinės mokyklos ir tapo Alytaus r. Alovės pagrindinės mokyklos Venciūnų pagrindinio ugdymo skyriumi, vykdo ir ikimokyklinio ugdymo programą.

2012-04-27 sprendimu Nr. K-151 „Dėl Alytaus rajono Ūdrijos pagrindinės mokyklos vidaus struktūros pertvarkymo“ nuo 2012 metų rugpjūčio 31 d. likviduotas Genių pradinio ugdymo skyrius. Šio skyriaus mokiniai mokosi kitose mokyklose.

Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra Alytaus r. Simno gimnazijoje vykdė mokyklos veiklos kokybės išorinį vertinimą. Atsižvelgdama į išorės vertinimo išvadas, gimnazija kartu su Švietimo ir sporto skyriumi aptarė pagrindines veiklos tobulinimo kryptis ir parengė 2012 - 2015 m. priemonių planą išorinio vertinimo išvadoms įgyvendinti.

Sėkmingai vykdoma Mokyklų tobulinimo programa plus (toliau – MTP+), kuriai įgyvendinti naudojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo 2007–2013 metams skirtos lėšos. Savivaldybė per šį laikotarpį įsisavino daugiau kaip pusę milijono Lt. MTP+ projektuose tarybai pritarus dalyvavo penkios rajono bendrojo lavinimo mokyklos.

Projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“ dalyvaujančios Simno, Daugų Vlodo Mirono, Butrimonių gimnazijos modernizavo savo ugdymo įstaigas: įrengtos šiuolaikinėmis technologijomis aprūpintos mokytojų darbo vietos, apsirūpinta naujomis mokymo priemonėmis. Šiems modernizavimo darbams skirta 204 tūkst. Lt.

Projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimas“ dalyvauja Daugų Vlodo Mirono gimnazija ir Makniūnų pagrindinė mokykla. Ugdymo įstaigos pagerino bibliotekoje teikiamų paslaugų kokybę ir sudarė geresnes mokymo ir mokymosi sąlygas, atnaujino baldus, įrangą. Šio projekto įgyvendinimo metu įsisavinta 98 tūkst. Lt.

Įgyvendinant projektą „Technologijų, menų ir gamtos mokslų mokymo infrastruktūra“ atnaujinti technologijų, gamtos ir menų kabinetai, jie aprūpinti mokymo priemonėmis bei įranga. Tam buvo skirta 232 tūkst. Lt.

Konkursai ir olimpiados

Organizuoti bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams, laimėjusiems mokyklų olimpiadų, konkursų etapuose, savivaldybės etapus ir geriausiai įvertintus delegavome į regiono, šalies olimpiadas ir konkursus. Regiono etape 3-iają vietą Lietuvos mokinių meninio skaitymo konkurse laimėjo Alytaus r. Punios mokyklos-daugiafunkcio centro mokinys. Butrimonių gimnazija ir Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus vidurinė mokykla dalyvavo Nacionalinėje mokinių ir jaunimo kraštotyros ekspedicijoje ir laimėjo apdovanojimus. Aktyviai bendrojo ugdymo mokyklos dalyvavo projekte „Muziejus – mokykla – moksleivis. Muziejų ir bendrojo lavinimo mokyklų

nacionalinis partnerystės tinklas“, nacionaliniam Vinco Kudirkos dailėraščių konkurse „Rašom! 2012“, visuotinėje teisių žinių įsivertinimo akcijoje – Lietuvos Respublikos konstitucijos egzamine. 2012 metai buvo paskelbti Maironio metais, todėl minint Maironio 150-ąsias gimimo metines švietimo įstaigos vykdė projektus, minėjimus, parodas, vyko į pažintines edukacines išvykas. Alytaus r. Punios mokykloje-daugiafunkciniame centre vyko rajone veikiančių maironiečių organizacijų sambūris „Alytaus rajonas mini Maironį“.

Mokinių organizacijos

Alytaus rajono bendrojo ugdymo mokyklose veikė įvairios savivaldos institucijos ir organizacijos. Visose mokyklose veikė mokinių tarybos, kuriose buvo 170 mokinių, ir tai sudarė 7,03 proc. nuo bendro mokinių skaičiaus, o savo veiklą jos planavo atsižvelgdamos į mokyklos tikslus ir uždavinius. Mokyklose veikė jaunųjų šaulių, maironiečių, jaunųjų miško bičiulių, ateitininkų organizacijos, katalikiško jaunimo grupė, Lietuvos skautų draugija. Iš viso įvairia veikla buvo užimti 267 mokiniai ir tai sudarė 11,05 proc. nuo bendro mokinių skaičiaus. 2012 m. mokyklose ir savivaldybėje vyko rinkimai į Lietuvos mokinių parlamentą. Atstovauti Alytaus rajono mokinių interesams Lietuvos mokinių parlamente išrinkta Alytaus rajono Pivašiūnų vidurinės mokyklos mokinė, iš kitų aktyvių kandidatų išrinkta Alytaus rajono mokinių taryba.

Alytaus r. meno ir sporto mokyklos veikla

Alytaus r. meno ir sporto mokykloje 2012 m. vykdytos šios kvalifikacijos tobulinimo programos:

- IX-asis respublikinis jaunųjų pianistų seminaras konkursas „Linksmos natos“;
- IV-asis regioninis liaudies kūrybos jaunųjų atlikėjų seminaras- konkursas „Šalcinėlis-2012“;
- IV-asis respublikinis lopšinių ir kantileninės pjesės atlikėjų konkursas „Pavasariniai žiedai“;
- III-sis respublikinis jaunųjų muzikos atlikėjų konkursas „Sentimentai valsui“;
- III-sis respublikinis instrumentinės muzikos atlikėjų festivalis „Linksmoji polkutė“.

Mokiniams ir bendruomenei organizuoti šie profesionalių atlikėjų koncertai: „Valanda su fortepijonu“ profesorės Veronikos Vitaitės mokinių-tarptautinių konkursų laureatų-koncertas, Kauno J.Gruodžio konservatorijos fortepijono ir kanklių specialybių moksleivių koncertas, Tarptautinių konkursų laureatės J.Leitaitės koncertas „Širdies džiaugsmas“;

Mokyklos mokytojų ir mokinių meno studijos „Suvingis“ nariai su nauja koncertine programa dalyvavo Alytaus rajono Simno kultūros centro Luksnėnų filialo organizuotoje Vasario 16-osios šventėje „Tau, Lietuva“, Daugų KC organizuotame koncerte „Lietuva, tai aš čia gyvenu“, Alytaus rajono Kaziuko kermošiuje Simne, sakralinės muzikos valandoje „Žmogui ir žemei“ Daugų Dievo apvaizdos bažnyčioje, šventiniame koncerte „Tau pavasariai gėlių žiedais pražysta“ Daugų KC, Vasaros sezono atidarymo sporto šventėje „Vasara Dauguose“, tradicinėje žemdirbių šventėje „Dzūkų turtai“ Alytuje, rajono sportininkų pagerbimo šventėje „Sportuok, kurk, tapk žvaigžde“ Daugų irklavimo bazėje.

Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos muzikos skyriaus gitaros klasės ugdytinis Lukas Zapolskas (mokytojas Juozas Abromavičius) atstovavo rajonui Lietuvos vaikų ir moksleivių televizijos konkurso „Dainų dainelė“ zoniniame etape Lazdijų KC, fortepijono programos ugdytiniai Viktorija Sujetaitė (mokytoja Laima Zalanskienė), Kristina Chaškauskaitė (mokytoja Rasa Babrskienė), Linas Žilinskas (mokytojas Juozas Abromavičius) dalyvavo XII-jame jaunųjų pianistų festivalyje-maratone ir jaunųjų pianistų konkurse „Linksmieji pirštukai“ Juozo Naujalio muzikos gimnazijoje Kaune, o mokyklos gitaristų ansamblis, vadovaujamas mokytojo Gintauto Pikūno, atstovavo rajonui VI-ajame tarptautiniame jaunųjų atlikėjų ansamblių festivalyje-konkurse Birštone. Už pažangumą ir koncertinę veiklą muzikos skyriaus gitaros ir fortepijono klasių moksleivei Aidai Kašetaitei suteiktas geriausios Metų moksleivės titulas.

2012 m. liepos 3-9 d. buvo organizuojama Lietuvos moksleivių dainų šventė „Mūsų vardas – Lietuva“, Vilniuje. Dainų dienoje dalyvavo Butrimonių gimnazijos „Merginų choras“, vadovė Neringa Valvonienė. Ansamblių vakare Pivašiūnų vidurinės mokyklos vaikų-jaunimo kapelija „Griežliukė“, vadovas Algirdas Glovickis. Iš viso dalyvavo 37 mokiniai.

Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras

Kvalifikacijos tobulinimas, metodinė, kultūrinė veikla

- Pedagogams skirtuose 192 įvairiuose (kvalifikacijos tobulinimo, kultūriniuose, metodiniuose) renginiuose dalyvavo 4661 asmuo (2011 m. - 182 renginiai, 4537 lankytojai).
- Vyko 138 kvalifikacijos tobulinimo renginiai. Dalyvavo 3831 klientas.
- Suorganizuoti 54 metodiniai, gerosios patirties sklaidos ir kultūriniai renginiai, juose dalyvavo 830 dalyvių.
- Veikė 18 rajono mokytojų metodinių būrelių, kurių veiklą koordinavo centro specialistai. Metodinių tarybų ir būrelių veikloje dalyvavo 321 mokytojas.
- ARŠPPPC organizavo ir kaip partneris dalyvavo 17 projektų.
- Suorganizuotos 8 mokytojų ir mokinių kūrybinių, metodinių darbų parodos.
- Akredituotų ir vykdytų kvalifikacijos tobulinimo programų - 48, iš jų naujai akredituotų per 2012 m. – 18.
- ARŠPPPC renginius ir mokymus vedė, paskaitas skaitė 343 lektoriai iš jų.

Pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau PPT) veikla

Per 2012 m. PPT apsilankė 236 mokiniai iš Alytaus rajono ugdymo institucijų dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo (2011 m. – 169 ugdytiniai).

Brandumo mokyklai įvertinimas atliktas 14 mokinių.

Suteiktos 2095 specialistų konsultacijos (pedagoginės, psichologinės, medicininės, logopedo, specialiojo pedagogo) vaikams ir jaunuoliams, tėvams, mokytojams, vadovams, Vaiko gerovės komisijų nariams (palyginimui - 2011 m. 997 klientams).

PPT specialistai parengė ir įgyvendino 10 kvalifikacijos tobulinimo ir metodinių renginių. Atliko tyrimą „Patyčių paplitimas Alytaus rajono mokyklose“ ir kitus tyrimus-apklausas, projektinę veiklą, skatinančią mokytojų, specialiųjų pedagogų ir logopedų, ugdymo įstaigų vadovų ir ugdytinių tėvų naujų kompetencijų įgijimą ir specialiojo ugdymo organizavimo šalyje kaitos propagavimą, klientų supažindinimą su naujais teisiniais dokumentais, reglamentuojančiais pagalbos teikimą vaikui, šeimai.

Projektinė veikla

2012 m. ARŠPPPC dalyvavo 17 projektų, vienus inicijavo ir finansavo, kituose dalyvavo kaip partneris. Vieni svarbiausių nacionalinės reikšmės renginių Lietuvos ir ES struktūrinių fondų finansuojamuose projektuose: „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“ I ir II etapuose, „Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas“. Šiuose projektuose centras dalyvavo kaip partneris.

Iš dalyvavimo projektinėje veikloje naudos turėjo ne tik ARŠPPPC, bet ją pajuto ir rajono ugdymo įstaigų pedagogai, pagerėjo klientų aptarnavimo paslaugos teikiant kvalifikuotą pedagoginę psichologinę ir metodinę konsultacinę pagalbą. Per 2012 m. iš Lietuvos ir Europos Sąjungos finansuojamų projektų gautas ilgalaikis turtas, kurio vertė 31260,35 Lt.

Centro specialistai sėkmingai dalyvauja nacionalinės reikšmės projektuose: „Besimokančių mokyklų tinklai“, „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“ I ir II etapuose, „Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos

modernizavimas“, „Mokyklinio amžiaus vaikų ASEBA klausimynų (CBCL6/18, TRF6/18, YSR11/18) naudojimas“, „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra“ programoje „Ankstyvoji intervencija vaikystėje“, patys mokosi ir naujienas perduoda mokytojų metodiniuose būreliuose, informuoja rajono ugdymo įstaigų vadovus.

2012 m. ARŠPPPC laimėjo rajono savivaldybės konkursą projekte LT-PL/086 „Saugumo ir e-komunikacijos sistemos – pasienio socialinio gyvenimo gerinimui“ planuojamos mokomosios programos „Patyčioms sakome – nei!“ ir metodinės medžiagos, skirtos darbui su pradinių klasių mokiniais, parengimą bei mokymų organizavimą. Medžiaga jau parengta, o mokymuose su dideliu susidomėjimu dalyvauja ir mokytojai ir ugdytiniai. Dalyvių vertinimas – puiki medžiaga, leidžianti integruoti patyčių prevenciją į ugdymo procesą.

SPORTAS

2012 m. Alytaus rajono savivaldybės taryba skyrė 50 tūkst. Lt sporto rėmimo programai. Iš sporto programos buvo paremta rajono sporto klubų veikla. Šiam tikslui panaudota 16 tūkst. Lt. Seniūnijų sporto renginiams panaudota 17 tūkst. Lt, o rajono suaugusiųjų sporto varžyboms išleista 10 tūkst. Lt, kitiems sporto renginiams rajone panaudota 7 tūkst. Lt. Sporto rėmimo programa padeda rajono gyventojams domėtis sportu, paįvairinamas rajono gyventojų sportinis užimtumas, skatinama rajono sporto klubų veikla.

Alytaus r. meno ir sporto mokykloje buvo kultivuojamos penkios sporto šakos: lengvoji atletika, baidarių ir kanojų irklavimas, futbolas, krepšinis ir dziudo imtynės. Šias sporto šakas lankė 154 rajono mokiniai.

Lietuvos jaunučių žaidynėse rajono jaunieji sportininkai savo grupėje iškovojo ketvirtą vietą. Įvairiuose turnyruose ir varžybose gerų rezultatų pasiekė rajono jaunieji irkluotojai ir dziudistai.

Baigtas įgyvendinti Lietuvos/Lenkijos projektas LT-PL/091 „Aktyvi veikla pasienio ežeruose“, įkurtos erdvios patalpos baidarių ir kanojų irklavimo sportui, pagerintos sąlygos varžybų organizavimui.

Suaktyvėjo rajono sporto klubų veikla. Čia ryškiai dominuoja keturi sporto klubai: Simno „Ažuolas“, futbolo klubas „Simnas“, dziudo klubas „Do“ ir Daugų „Daugis“. Šie sporto klubai ne tik aktyviai dalyvavo rajoniniuose sporto renginiuose, bet ir garsino Alytaus rajono vardą apskrityje ir respublikoje.

Padaugėjo sporto varžybų rajono seniūnijose. 2012 m. seniūnijose vyko ne tik seniūnijų sporto šventės, bet ir kiti sportiniai renginiai. Populiariausi įvairūs krepšinio, futbolo, stalo teniso turnyrai.

MOKINIŲ UŽIMTUMO PROGRAMA

Savivaldybės lėšomis remiamų mokinių užimtumo programų finansavimui iš biudžeto 13 projektų skirta 20 000 Lt. Iš jų devyniems vasaros poilsio projektams skirta 15 500 Lt. Keturiems visus metus vykdomiems projektams skirta 8000 Lt.

2012 m. buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis pagal projektą „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra“. Projektas bus dar vykdomas iki 2015 m. Buvo sudaromi mokymų dalyvių sąrašai, komandos, kurios dalyvaus tolimesniuose mokymuose. Programoje dalyvaus ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovai, auklėtojai, priešmokyklinio ugdymo pedagogai, savivaldybės administracijos specialistai, pedagoginės psichologinės tarnybos atstovai, seniūnijų socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis. Viena pagrindinių projekto temų - tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas ir plėtra savivaldybėse.

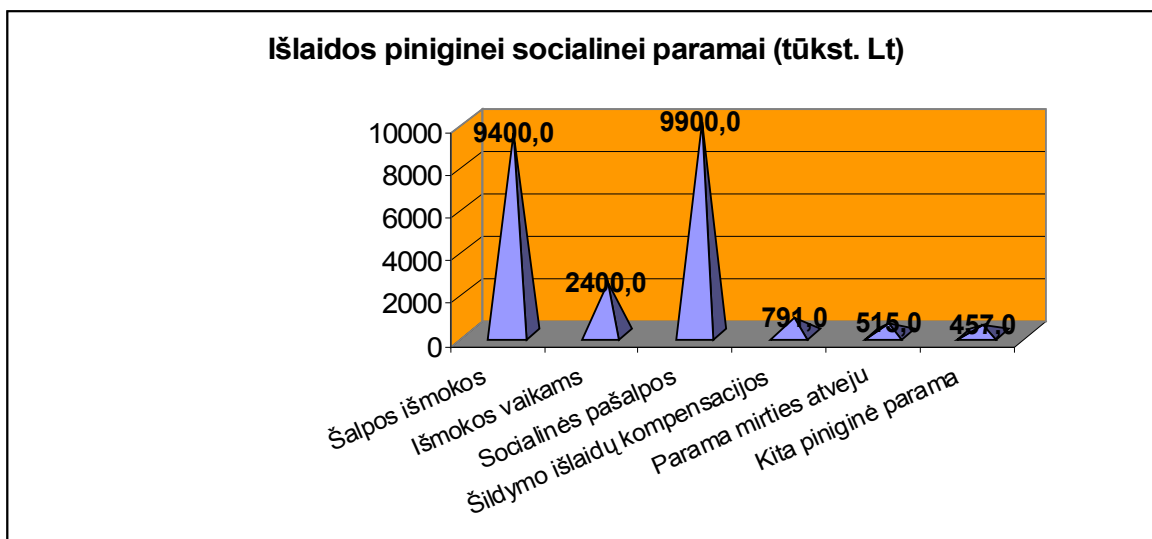
SOCIALINĖ PARAMA

Viena svarbiausių savivaldybės veiklos sričių – socialinės paramos teikimo rajono gyventojams organizavimas, siekiant užtikrinti būtiniausių poreikių tenkinimą labiausiai socialiai pažeidžiamiesiems asmenims ir šeimoms.

Poreikis socialinei paramai rajone nuolat auga. Atitinkamai didėja ir socialinei paramai skiriamų lėšų apimtis.

2012 m. socialinė parama (parama pinigais ir socialinės paslaugos) suteikta 19522 asmenims, išlaidos socialinei paramai – 25,3 mln. Lt. Lyginant su 2011 m. išlaidos padidėjo 800 tūkst. Lt.

Piniginė socialinė parama

Didžioji dalis (10879 asmenys) rajono gyventojų gavo piniginę socialinę paramą. Jiems išmokėta 23,5 mln. Lt įvairių socialinių išmokų. Nors pastaraisiais metais pastebimas daugumos socialinių išmokų (šalpos išmokų, išmokų vaikams ir kt.) gavėjų ir išlaidų šioms išmokoms mokėti nežymus mažėjimas, lėšų poreikis piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams per pastaruosius trejus metus išaugo 1,5 karto. 2010 m. jiems išmokėta 6,8 mln. Lt, 2011 m. – 8,9 mln. Lt, o 2012 m. – 9,9 mln. Lt socialinių pašalpų. Išlaidų piniginei socialinei paramai didėjimą rajone sąlygojo nuolat augantis nedarbo lygis bei Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimu, pakeitimai. 2012 m. savivaldybės taryba priėmė keletą svarbių sprendimų, susijusių su piniginės socialinės paramos teikimu Alytaus rajono savivaldybės gyventojams: patvirtintas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Alytaus rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, Socialinių išmokų teikimo asmenims, patyrusiems socialinę riziką, tvarkos aprašas. Minėtų savivaldybės teisės aktų nuostatos numato socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijų teikimo tvarką, socialinių išmokų teikimo organizavimą socialinę riziką patyrusiems asmenims.

Piniginė parama buvo skirta ir šeimoms, dėl įvairių priežasčių (ligos, gaisro, stichinės nelaimės atveju ir pan.) patekusios į sunkią materialinę padėtį. 2012 m. iš savivaldybės biudžeto lėšų vienkartinę piniginę paramai skirta 90 tūkst. Lt. Vienkartinės pašalpos išmokėtos 372 šeimoms.

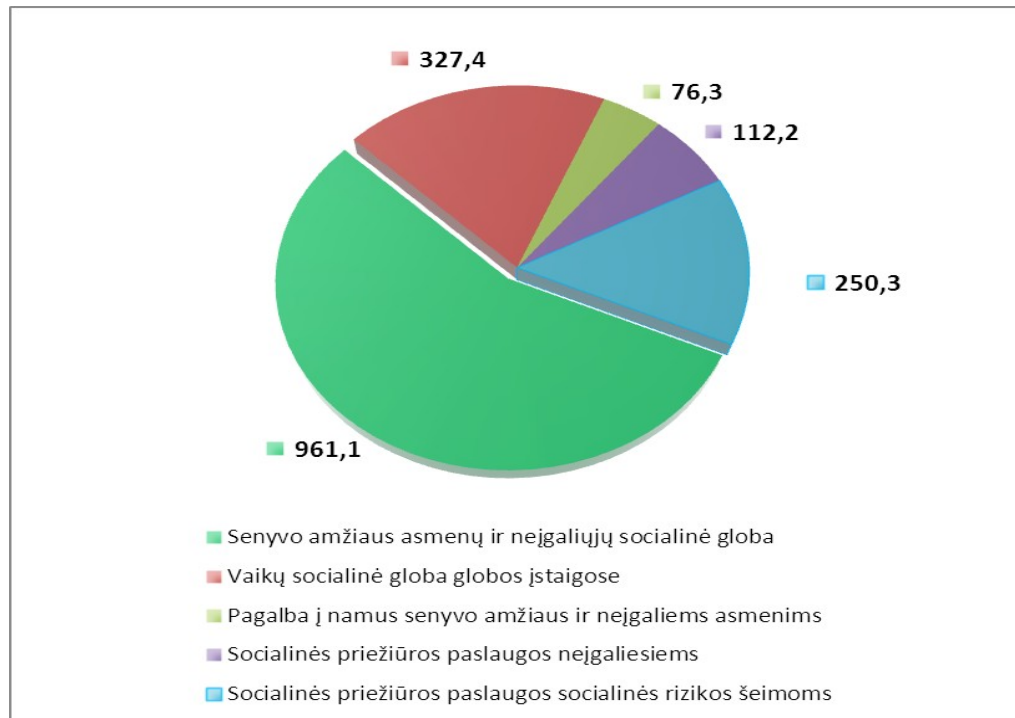
Vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtintais Alytaus rajono studijų rėmimo fondo nuostatais, savivaldybė remia gerai besimokančius rajono studentus. 2012 m. paramą gavo 23 aukštosiose mokyklose studijuojantys jaunuoliai. Jiems išmokėta beveik 30 tūkst. Lt.

Siekdama skatinti gyventojų iniciatyvą ir pilietiškumą, jų dalyvavimą bendruomenės veikloje, savivaldybė kasmet darbingus nedirbančius piniginės socialinės paramos gavėjus pasitelkia visuomenei naudingai veiklai atlikti. 2012 m. visuomenei naudingą veiklą atliko 2367 asmenys. Gyventojai tvarkė aplinką, teikė pagalbą senyvo amžiaus ir neigaliems asmenims, atliko kitą visuomenei naudingą veiklą.

Socialinės paslaugos

Svarbi savivaldybės funkcija – socialinių paslaugų organizavimas rajono gyventojams.

Išlaidos socialinėms paslaugoms (tūkst. Lt)

Savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės 2012 m. socialinių paslaugų planą, kurio paskirtis – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis Alytaus rajono savivaldybėje, atsižvelgiant į gyventojų poreikius.

2012 m. socialinės paslaugos suteiktos 8643 asmenims. Išlaidos socialinėms paslaugoms sudarė 1,8 mln. Lt. Prioritetinės socialinių paslaugų gavėjų grupės ir pagrindiniai socialinių paslaugų vartotojai rajone – pagyvenę žmonės ir neįgalūs asmenys. Daugiausia lėšų (961 tūkst. Lt) panaudota pagyvenusių žmonių, neįgaliųjų socialinei globai socialinių paslaugų įstaigose. Šias paslaugas 2012 m. gavo 101 asmuo. Finansuotos socialinės priežiūros paslaugos neįgaliesiems, lankantiems naujai įsteigtus Daugų socialinės priežiūros ir Simno neįgaliųjų dienos centrus (112 tūkst. Lt). Šiuos centrus lankė 179 neįgalūs asmenys. Vienišiemis pagyvenusiems žmonėms ir neįgaliesiems socialinės paslaugos buvo teikiamos ir jų namuose. 2012 m. tokios paslaugos suteiktos 37 asmenims, išlaidos pagalbai į namus – 76,3 tūkst. Lt. Vaikų, gyvenančių socialinės globos įstaigose, socialinei globai skirta 327,4 tūkst. Lt.

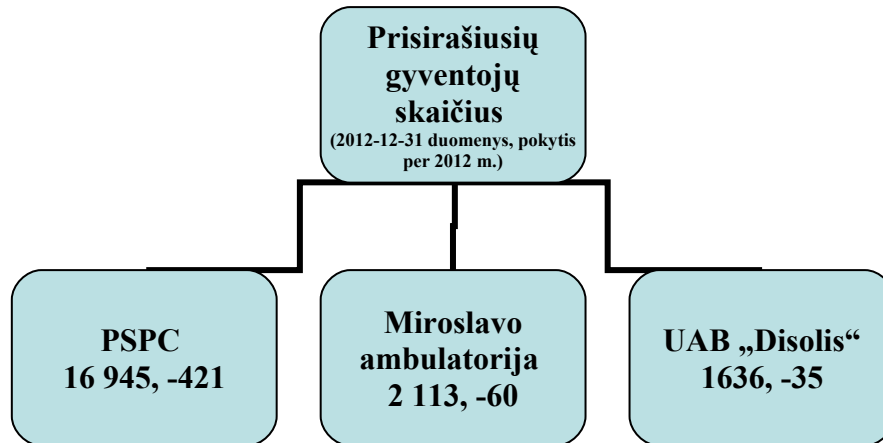
Rajone ir toliau plėtojama socialinių paslaugų infrastruktūra. Siekdama užtikrinti aukštą teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą Alytaus rajono senyvo amžiaus asmenims, Alytaus rajono savivaldybės taryba pritarė projekto „Pivašiūnų globos namų įkūrimas“, finansuojamo Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, rengimui ir įgyvendinimui. Projektui finansuoti skirta 1 mln. 800 tūkst. Lt. Projektas pradėtas įgyvendinti 2012 m..

SVEIKATOS APSAUGA

2012 m. savivaldybėje vykdyta pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra.

Tęsė veiklą trys Alytaus rajono savivaldybės viešosios sveikatos priežiūros įstaigos. Pirminę asmens sveikatos priežiūrą rajone užtikrino įstaigos, teikiančios pirmojo lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės gyventojams:

- Alytaus rajono Miroslavo ambulatorija;
- Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – PSPC);
- privati šeimos klinika UAB „Disolis“.

Visos asmens sveikatos priežiūros įstaigos vykdo valstybines prevencines programas, finansuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kuriomis vidutiniškai pasinaudojo 20 proc. tikslinės grupės gyventojų:

1. Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa;
2. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa;
3. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa;
4. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;
5. Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa.

Lyginant su praėjusiais metais, sėkmingiau buvo vykdomos Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinės priemonės, o mažiausiai gyventojai naudojos Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa.

Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos (GMP) stotis

• Į GMP stotį 2012 m. kreipėsi 18 181 asmuo, t. y. 638 asmenimis arba 3,6 proc. daugiau negu 2011 m.

• Medicininė pagalba suteikta 17 262 asmenims, t. y. 651 asmeniui arba 4 proc. daugiau negu 2011 m.

• Rajone įvykdyti 5 567 iškvietimai (tai sudaro 32 proc. visų iškvietimų).

• 1000-čiui Alytaus miesto ir rajono gyventojų tenka 185 iškvietimai.

GMP darbuotojai dalyvavo VI greitosios medicinos pagalbos žaidynėse ir mokslinėje praktinėje konferencijoje „GMP koncepcijos įgyvendinimo aktualijos“, kurios vyko Kaune.

Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos stoties (GMP) komanda, atstovaujama GMP vairuotojo-pagalbinio darbuotojo ir 2 bendruomenės slaugytojų, dalyvavo 10-osiose tarptautinėse Varmijos ir Mozūrijos greitųjų medicinos pagalbos stočių varžybose Piše (Lenkijos Respublika). Varžybų teisėjai komandą apibūdino kaip sugebančią tiksliai ir profesionaliai diagnozuoti nukentėjusiųjų negalavimus ir traumas. Už pasirodymą varžybose komandai įteikti pažymėjimai.

2012 m. buvo pradėti vykdyti apskrities centralizuotos dispečerinės steigimo darbai. Įvykdytos balsinio radijo ryšio, duomenų perdavimo, vietos identifikavimo sistemos įrangos, jos įdiegimo ir ryšio paslaugos pirkimo procedūros. Bendraujama su apskrityje esančiomis greitosios medicinos pagalbos įstaigomis apie būsimą pertvarką, teikiama informaciją apie darbų eigą.

Visuomenės sveikatos biuras

Biuras tęsė veiklą pagrindinėmis visuomenės sveikatos priežiūros kryptimis:

- **Visuomenės sveikatos stebėseną**

Kiekvienais metais Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdo visuomenės sveikatos stebėseną, kuri leidžia įvertinti Alytaus rajono gyventojų sveikatos rodiklius ir ją lemiančių veiksnių pokyčius. Renkami duomenys apie rajono gyventojų demografinę situaciją, sveikatos būklę, aplinkos, gyvensenos veiksnius. Detali rodiklių analizė suteikia galimybę įvertinti gyventojų sveikatos problemas, į kurias atsižvelgiama organizuojant bei įgyvendinant sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo programas.

2012 m. sėkmingai baigta Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2009–2011 metų programa ir patvirtinta nauja Alytaus rajono visuomenės sveikatos stebėsenos 2012–2014 metų programa. Buvo parengta Alytaus rajono bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių vaikų sveikatos būklės analizė, apdorojami dviejų tyrimų („Moksleivių naudojimasis mobiliaisiais telefonais Lietuvos mokyklose“ ir „Smurto artimoje aplinkoje patyrusių moterų gyvenimo kokybės ir emocinės būsenos bei pagalbos prieinamumo Lietuvoje vertinimas“) rezultatai.

- **Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūra**

Sveikatos priežiūra mokyklose organizuojama vadovaujantis savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu aprašu. Sveikatos priežiūrą mokyklose visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdo pagal specialisto parengtą darbo planą. Pagrindinės veiklos rodikliai pateikti lentelėje:

Užregistruota mokinių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistą mokykloje	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį		Sveikatinimo veikla	
	konsultacijos	Kita (pedikuliozės profilaktika, pirmoji pagalba)	organizuota renginių	renginiuose dalyvavusių mokinių
8508	1201	7307	735	16 215

- **Visuomenės sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos propagavimas**

Veiklos, susijusios su prioritetinėmis sveikatos sritimis (lėtinių neinfekcinių susirgimų profilaktika, užkrečiamųjų ligų prevencija, fizinio aktyvumo skatinimas ir kt.) buvo įgyvendinamos per tokias gyventojams jau įprastas ir pamėgtas akcijas kaip „Keliaujanti sveikatos palapinė“, „Mano cholesterolis mažėja, o tavo?“, ir pasitelkiant naujus metodus ir būdus, tokius kaip orientacinio sporto pagrindu organizuojamos popietės ir konkursai, pirmosios pagalbos mokymai.

Itin didelio gyventojų susidomėjimo ir aktyvumo sulaukė metų pradžioje vykusios kasavaitinės mankštos Dauguose, Ūdrijoje, Santaikoje, Krokialaukyje, šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai.

- **Sveikatos priežiūros programos ir paslaugos**

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2012 m. taip pat skyrė 67,5 tūkst. Lt šioms programoms ir paslaugoms:

- Dantų protezavimo programai (30 tūkst. Lt);
- Visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai (10 tūkst. Lt);
- maudyklų stebėsenai (1,5 tūkst. Lt);
- Sveikatos programai (9 tūkst. Lt);

- Priklausomybių mažinimo programai (17 tūkst. Lt)

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa

2012 m. rugpjūčio 1 d. sprendimu Nr. K-224 taryba patvirtino savivaldybės 2012 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, pagal kurią buvo finansuota 15 projektų. Projektai įvairiapusiai, apimantys visas gyventojų grupes, įvairūs pagal veiklas ir vykdymo būdus, atitinka vertinimo kriterijus ir savivaldybės prioritetines sveikatos kryptis: vaikų ir jaunimo sveikata, lėtinių neinfekcinių ligų ir traumų prevencija, sveikos mitybos ugdymas, fizinio aktyvumo skatinimas, psichinės sveikatos gerinimas.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų, Lt
1.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	10 000
2.	Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos	18 170
3.	Savivaldybės skiriamos lėšos	10 000
Iš viso lėšų		38 170

Protezavimo programa

2012 m. programai finansuoti Alytaus rajono savivaldybė skyrė 30 000 Lt (paslauga suteikta 27 Alytaus rajono gyventojams).

Maudyklų stebėseną

Vykdyta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ patvirtinimo“. Iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto programai įgyvendinti skirta 1512 Lt. Tirtas Daugų, Giluičio ir Ilgio (Pivašiūnų sen.) ežerų maudyklų vanduo.

Giluičio ir Ilgio maudyklų vandenyje buvo stebėta trumpalaikė tarša. Gyventojai operatyviai buvo informuoti, perspėti dėl galimų grėsmių.

Priklausomybių mažinimo programa

Pagal Priklausomybių mažinimo Alytaus rajono socialinės rizikos šeimose programą per metus gydymas nuo alkoholizmo buvo finansuotas 52 savivaldybės gyventojams: 36 vyrams ir 16 moterų, kurių amžius nuo 24 iki 55 metų. 2013 m. pagalba suteikta dar 18 žmonių.

KELIAI

Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje vietinės reikšmės kelių tinklo ilgis siekia daugiau kaip 1118 kilometrų. Kelių su asfaltbetonio danga ilgis 217 kilometrų, su žvyro danga – 901 kilometras. 2012 m. kelių priežiūrai, remontui ir rekonstrukcijai panaudojome per 9 mln. Lt.

Vietinės reikšmės keliams remontuoti 2 mln. 788 tūkst. 400 Lt skyrė Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos iš Kelių priežiūros ir plėtros programos. Už šias lėšas buvo vykdomi Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių paprastojo remonto darbai, rekonstruota Pivašiūnų k. Karpatų g., paklotas išlyginamasis asfaltbetonio sluoksnis Miklusėnų k. Šermukšnių g., buvo taisomos asfaltbetonio dangos išdaužos.

Už savivaldybės biudžeto skirtus 2 mln. 235 tūkst. Lt. Buvo vykdoma Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje esančių vietinės reikšmės kelių priežiūra (valomas sniegas; greideriuojami keliai, vykdomi kelių remonto darbai).

Europos Sąjungos paramos fondai iš dalies finansavo kelio Nemunaitis-Makniūnai rekonstrukciją, išasfaltuota 7,4 km už 4 mln. 230 tūkst. 100 Lt. Daugų mieste įgyvendinant projektą „Kompleksinė Daugų miesto plėtra“ buvo atnaujinta asfaltbetonio danga Ežero gatvėje ir išasfaltuota automobilių stovėjimo aikštelė prie paplūdimio, esančio prie Daugų technologijų ir verslo mokyklos. Šių darbų vertė 332 tūkst. 800 Lt.

APLINKOS APSAUGA

Vietinė rinkliava

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2012 m. gruodžio mėnesį patvirtino naujas Alytaus rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles, nes nuo rinkliavos įvedimo ne kartą buvo koreguoti atliekų tvarkymą reglamentuojantys teisės aktai, pvz., Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymai ir kt.

2012 m. antrinių žaliavų surinkta 180,72 t (2011 m. 155,2 t, 2010 m. 137 t), taip pat surinkta ir perduota perdirbti 140,340 t naudotų padangų.

2012 m. surinkta 8404 t mišrių komunalinių atliekų (2011 m. 8605 t, 2010 m. 8548 t). Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudoms apmokėti reikėjo 2250 tūkst. Lt.

Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa

2012 m. Alytaus rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos sudarė 124 tūkst. 954 Lt: 90 393 Lt pajamos iš mokesčių (74 214 Lt – mokesčiai už teršalų išmetimą į aplinką, 16 179 Lt – mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius), 34 561 Lt – mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą. Per metus panaudota 52 689 Lt.

4522 Lt panaudota želdiniams įsigyti ir želdynams tvarkyti savivaldybės ir seniūnijų teritorijose; 840 Lt panaudota naftos produktus absorbuojančioms medžiagoms įsigyti.

Metelių regioniniame parke buvo vykdomas moksleivių ekologinis švietimas, panaudota 1000 Lt; žemės mėnesio renginių organizavimui panaudota 500 Lt; užšiukšlintų vietų tvarkymui Metelių regioniniame parke panaudota 2000 Lt.

Žaliosios klasės įrengimui, mokymui bei švietėjiškos veiklos organizavimui L. Januškevičiaus dendrologinėje kolekcijoje („Dzūkijos“ arboretume) skirta 6000 Lt.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai skirta 10000 Lt.

VĮ Alytaus miškų urėdijai skirta 27783 Lt. 12000 Lt už 2011 m. įvykdytas priemones ir 15783 Lt 2012 m. įgyvendintoms medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui prevencinėms priemonėms finansuoti.

Savivaldybė prisijungė prie aplinkos tvarkymo akcijos „Darom“, organizuota miško atsodinimo akcija „Žaliuok ir džiugink“. Savivaldybės administracijos darbuotojai ir tarybos nariai pasodino apie septynis tūkstančius medelių.

KULTŪRA

Aktyviai bendradarbiauta su LR kultūros ministerija, Jaunimo reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Alytaus kraštotyros muziejumi, Alytaus turizmo informacijos centru, Alytaus rajono vietos veiklos grupe, asociacijomis, glaudžius ryšius palaikė su rajone esančiomis mokyklomis, jaunimo neformaliomis organizacijomis, kultūrinę veiklą vykdančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis, su tautinėmis bendrijomis, kūrybinėmis sąjungomis, žiniasklaida.

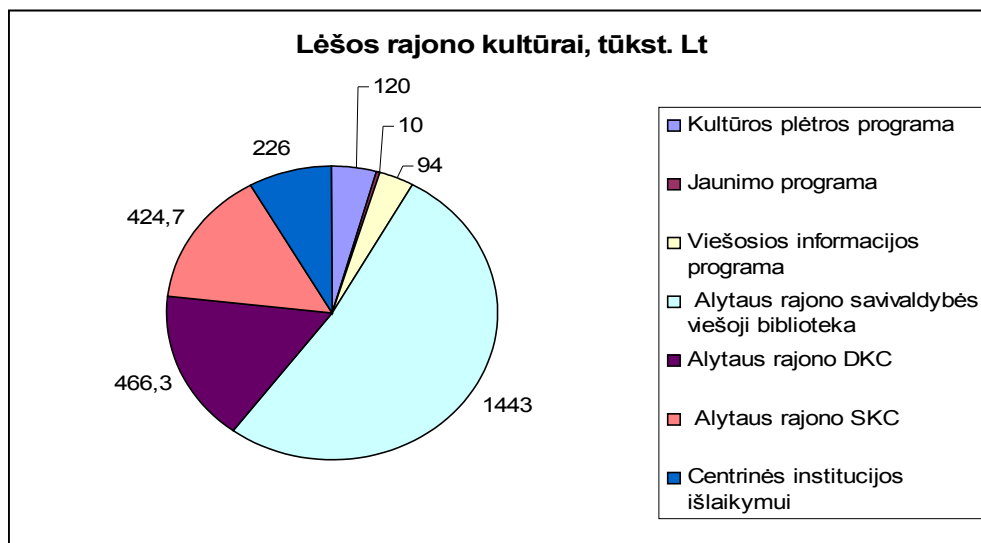
Tarybos priimti sprendimai

2012 m. Alytaus rajono savivaldybės tarybai buvo parengta 14 sprendimų, susijusių su skyriaus veikla. Patikslinti nuostatai „Alytaus rajono metų geriausieji“, paskirtos premijos kultūros darbuotojams, suteiktas Alytaus rajono garbės piliečio vardas Aldonai Česaitytei-Nenėnienei, pritarta Kultūros plėtros programos projektų finansavimui, pavirtintos su skyriaus veikla susijusių įstaigų vadovų atskaitos, sudarytos centrų akreditacijos vertinimo, kultūros plėtros projektų vertinimo komisijos ir pan.

Lėšos rajono kultūrai

2012 m. iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto kultūros paslaugoms buvo skirta 2 mln. 784 tūkst.Lt, t. y. 4,8 proc. bendro savivaldybės biudžeto. Iš jų:

- 120 tūkst. Lt Kultūros plėtros programai
- 10 tūkst. Lt Jaunimo programai
- 94 tūkst. Lt Viešosios informacijos programai
- 1 mln. 443 tūkst. Lt Alytaus rajono savivaldybės viešajai bibliotekai
- 466,3 tūkst. Lt Alytaus rajono Daugų kultūros centrui (DKC)
- 424,7 tūkst. Lt Alytaus rajono Simno kultūros centrui (SKC)
- 226 tūkst. Lt centrinės institucijos išlaikymui

Kultūros plėtros programos lėšos paskirstytos pagal prioritetus:

- meno mėgėjų kolektyvams skatinti – iki 20 000 Lt
(finansavimas skirtas 9-iems kolektyvams, kurie įsigijo muzikos instrumentų ir muzikinės įrangos, tautinių drabužių).
- leidybai: autorių knygos ir kt. – iki 5 000 Lt
(finansuotas rajono himno sukūrimas ir knyga, skirta Daugų parapijos bažnyčiai)
- svarbiausiems rajoniniams renginiams valstybinėms ir kalendorinėms datoms pažymėti bei tradiciniams renginiams – 85 250 Lt
(finansuotas 31 renginys, kuriuos suorganizavo Alytaus rajono Simno ir Daugų kultūros centrai, rajono viešoji biblioteka, didieji renginiai pritraukiantys ne tik rajono, bet ir visos Lietuvos žiūrovus ir dalyvius).
- kitiems renginiams - iki 9 750 Lt
(finansuota 11 renginių, kuriuos organizavo rajono kultūros centrai, bendruomenės ir kitos organizacijos).

Savivaldybės inicijuoti ir koordinuoti renginiai

Siekiant pateikti kuo platesnį renginių spektrą rajono gyventojams, inicijuoti ir koordinuoti renginiai įvairioms socialinėms grupėms. Renginiai pasižymi įdomiais režisūriniais sprendimais, netradicinėmis formomis, inovatyviomis idėjomis.

Žiūrovų skaičius renginiuose nuolat didėja, nes renginių salės Dauguose, Simne, Butrimonyse, Punioje, Krokialaukyje atnaujintos ir modernizuotos. Praėjusiais metais Joninių šventėje Simne visuomenei pristatyta lauko estrada, skirta bendruomenių ir rajono renginiams organizuoti.

Tradicioniai renginiai

Praėjusiais metais Dauguose iškilmingai paminėta Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena, kurios metu paskelbtas 6-asis rajono garbės pilietis, pirmą kartą skambėjo sukurtas Alytaus rajono himnas „Trys lelijos“ (muzika ir tekstas A. Abromavičiaus). Punioje vyko Alytaus rajono gausių šeimų konferencija. Daug žiūrovų ir dalyvių sulaukė „Kaziuko kermošius“ Simne. Ypač jaunimo susidomėjimo sulaukia kas dvejus metus vykstantis Žolinės pramogų vakaras Pivašiunuose prie Ilgio ežero. Nusipelnę rajono gyventojai pagerbti Nominacijų vakare „Metų geriausieji“ Dauguose.

Kasmet Alytaus rajono savivaldybė dalyvauja tradicinėje Alytaus apskrities žemdirbių šventėje-mugėje „Dzūkų turtai 2012“. Alytaus rajono savivaldybės kiemelis renginio organizatorių buvo apdovanotas už originaliausią prisistatymą.

Kalendorinės ir atmintinos šventės

Praėjusiais metais suorganizuotos Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos, Tarptautinė šeimos dienos šventės. Rajono kultūros darbuotojai pagerbti Kultūros darbuotojų dienos renginyje, trims įteiktos premijos. Minint medicinos darbuotojų dieną, rajono medikai buvo pakviesti į susitikimą rekonstruotoje rajono Greitosios medicinos pagalbos stotyje. Padėkomis apdovanoti trys rajono sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai.

Paminėta Savivaldos diena. Keturiolikai uoliu ir sąžiningu darbu rajono bendruomenės labai pasižymėjusių savivaldybės tarybos narių ir darbuotojų įteikti Alytaus rajono savivaldybės ženkliukai, kurie pagal juvelyrės dizainerės Audronės Zamalytės grafinį projektą pagaminti Lietuvos monetų kalykloje, iš sidabro Ag925, ženkliukų centre - Alytaus rajono herbas, dengtas emaliu ir paausuotas.

Tęsiant gražią tradiciją, Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos proga Alytaus rajono savivaldybė pakvietė rajono senjorus į kelionę-kultūrinę programą „Bažnyčių kelias“. Nuo ankstyvo ryto 150 pagyvenusių žmonių leidosi piligrimų kelio maršrutu, sukurtu rajono savivaldybei įgyvendinus projektą „Piligrimų kelias Lenkija – Lietuva“. Rajono senjorai aplankė Punsko valsčiaus (Lenkijos Respublika) ir dalį Alytaus rajono bažnyčių. Apie šią kelionę sukurtas filmas ir parengta kilnojama 300 fotografijų paroda, kuri eksponuojama Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos filialuose. Filmą rodomas bibliotekos filialuose, rajoniniuose renginiuose ir susitikimuose.

Kiti renginiai

Vyko pirmasis kraštiečių susitikimas-diskusija „Pivašiūnai: dvasinės traukos centras – vakar, šiandien, rytoj“, kuriame dalyvavo daugiau kaip 100 žmonių.

Metų cikliškumą rajone išryškino sezoniškumo šventė - Dauguose atidarytas vasaros sezonas.

„Metų geriausieji 2012“

Šventėje „Dzūkų turtai 2012“ rajono kiemelis pelnė originaliausio nominaciją

Rajono senjorai keliavo piligrimų keliu

Kraštiečių susitikimas Pivašiunuose

Simne paminėtas Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos leidybos pradžios 40–metis.

Įvairios organizacijos ir įstaigos prašo skyriaus specialistų pagalbos jų renginiams organizuoti. Padėta suorganizuoti: Alytaus rajono medžiotojų klubo „Varčia“ 20-mečio jubiliejus ir paroda, šventė-konkursas „Metų ūkis 2012“, kuriame apdovanoti ir pagerbti geriausi metų Alytaus rajono ūkininkai, nuotykių parko „Tarzanija“, rajono bendruomenių, Alytaus apskrities A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės šventės ir minėjimai.

Per praėjusius metus suorganizuota ir koordinuota 11 tautodailininkų, amatininkų mugių, 12 meno dirbinių parodų.

Renginių reklamos sklaida

Apie savivaldybės renginius plačiai informuota visuomenė. Kvietimų į renginius, straipsnių, skelbimų apie kultūrinę veiklą žiniasklaidos priemonėse paskelbta 169 kartus. Spaudoje 149 informacijos, radijuje ir televizijoje 20 reportažų. Informacija apie savivaldybės renginius buvo skelbta interneto naujienų portaluose. Visa informacija apie rajono kultūrą skelbiama interneto svetainėje www.ciageragyventi.lt, savivaldybės interneto tinklalapyje www.arsa.lt. Be regioninės žiniasklaidos apie Alytaus rajoninius renginius skelbta Lietuvos Respublikos Seimo interneto tinklalapyje, www.lrytas.lt, per LRT ir kt.

Alytaus rajono kultūros centrų veikla

Rajone veiklą vykdo du kultūros centrai: Simno (SKC) ir Daugų (DKC).

Savivaldybės biudžeto ir kitos lėšos 2012 m.

Pavadinimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	Surinkta spec. lėšų	Projektų finansavimas	Rėmėjų lėšos
SKC ir filialai	424,7 tūkst. Lt	8,1 tūkst. Lt	34,5 tūkst. Lt	2757,62 Lt
DKC ir filialai	466,3 tūkst. Lt	5,4 tūkst. Lt	62,98 tūkst. Lt	11,5 tūkst. Lt

DKC ir filialuose veikia 42 meno mėgėjų kolektyvai, kurių veikloje dalyvauja 409 dalyviai. SKC ir filialuose – 36 kolektyvai, dalyvauja 303 dalyviai. Žymiausi SKC kolektyvai: Alytaus rajono Simno kultūros centro liaudiškos muzikos kapela „Simnyčia“, Luksnėnų humoro grupė „Sprigtas“, muzikinė grupė „Sidabrinis kvartetas“, Ūdrijos kultūros namų folkloro ansamblis „Rūta“ ir kaimo kapela „Ūdra“, Santaikos vyresniųjų liaudiškų šokių grupė „Narpulis“, Santaikos kultūros namų moterų ansamblis „Gija“. Žymiausi DKC kolektyvai: Daugų kultūros centro liaudiškos muzikos kapela „Savi“, Pivašiūnų liaudiškos muzikos kapela „Klėtis“, Alovės filialo liaudiškos muzikos kapela „Alovėlė“, Butrimonių filialo vaikų ir jaunimo folkloro ansamblis „Vieversa“, folkloro ansamblis „Žolynas“, vaikų folkloro ansamblis „Ciltukas“, Alovės filialo folkloro ansamblis „Susiedai“, vaikų folkloro ansamblis „Susiedukai“, Makniūnų filialo etnografinis ansamblis „Lizduva“, Alovės filialo merginų tautinių šokių grupė, Butrimonių filialo sakralinės muzikos choras, mėgėjų teatras „Kubilas“. Šie meno kolektyvai dalyvauja rajoniniuose, regioniniuose ir respublikiniuose renginiuose.

DKC ir jo filialai surengė 284 įvairius renginius, parodas, diskotekas, išvykas, kuriose apsilankė per 49 965 lankytojai. SKC ir jo filialai surengė 410 įvairių renginių, švenčių, koncertų, parodų, kuriuose apsilankė per 47 299 lankytojai.

Be tradicinių renginių, kultūros centrai organizavo įvairias kitas šventes, parodas, diskotekas, jubiliejinius renginius. DKC surengė Nemunaičio miestelio 625-ojo jubiliejaus šventę, Alovės filialo vaikų ir jaunimo folkloro ansamblio „Susiedukai“ 15 metų ir folkloro ansamblio „Susiedai“ 25 metų kūrybinės veiklos jubiliejų, Makniūnų folkloro ansamblio „Apsingė“ 40 metų jubiliejų. SKC - Ūdrijos kultūros namų folkloro ansamblio „Rūta“ 35-erių kūrybinio darbo metų paminėjimą.

DKC parengė 16 projektų, finansuotų Alytaus rajono savivaldybės kultūros plėtros programos lėšomis, SKC - 18 projektų.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veikla

Rajono savivaldybės taryba priėmė 8 sprendimus Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos klausimais. Bibliotekoje užregistruoti 13 988 vartotojai, iš jų 7300 filialuose. Per metus išduota daugiau kaip 507 334 tūkst. fiz. vnt. dokumentų. Bibliotekos dokumentų fonde yra daugiau kaip 389 600 fiz. vnt. dokumentų.

Lyginant su praėjusiais metais vartotojų skaičius sumažėjo 377 vartotojais. Pagrindinė priežastis – gyventojų mažėjimas kaimuose, taip pat ir naujų knygų stygius filialuose. Per metus bibliotekose apsilankė 250 130 lankytojų, iš jų kaimų filialuose daugiau nei 145 000 tūkst. Filialuose sutelkta 26,3 % rajono gyventojų. Bibliotekose buvo prenumeruota 100 pavadinimų periodinių leidinių. Jiems išleista 60 tūkst. Lt. Iš Kultūros ministerijos buvo gauta 60,7 tūkst. Lt dokumentams įsigyti.

Bibliotekoje ir jos filialuose vyko įvairūs renginiai, parodos. Kartu su projektu „Bibliotekos pažangai“ organizuota iniciatyva „Savivaldos savaitė bibliotekose“. Bibliotekų lankytojai buvo supažindinami su savivaldybės naujienomis, naujais teisės aktais ir jų projektais, prašymų pateikimu el. būdu ir kitomis savivaldybės teikiamomis paslaugomis.

Surengtos dvi virtualios parodos, skirtos knygnešiams ir „Katalikų Bažnyčios kronikos“ jubiliejui pažymėti.

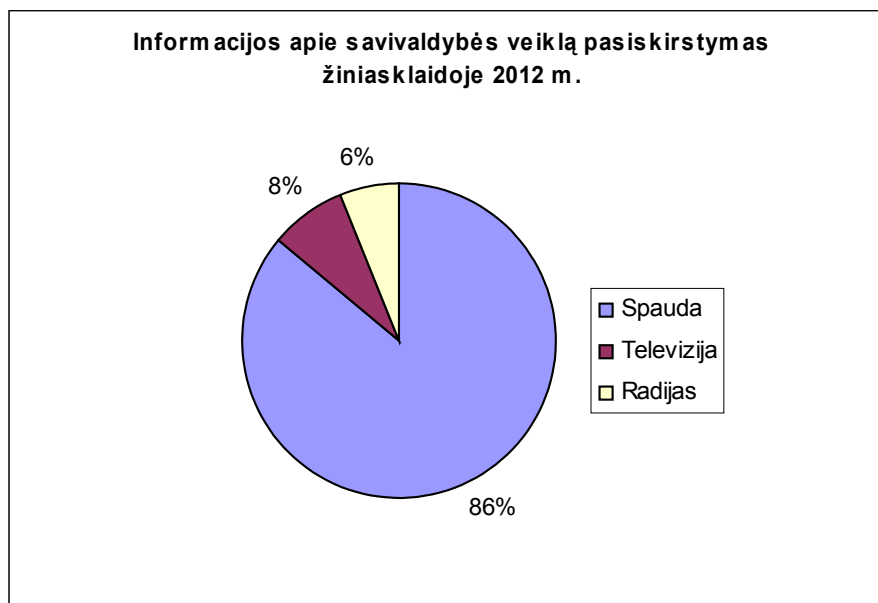
Biblioteka vykdė du projektus, kuriuos finansavo Kultūros ministerijos kultūros rėmimo fondas: „Laukinės vaivorykštės 2012“, skirtas kraštietei poetei, dailininkei Onei Baliukonei atminti, ir „Literatūrinis pavasaris su nacionalinės premijos laureatais“, rajono gyventojus supažindino su pripažintų profesionalių rašytojų kūryba: D. Kajoko, M. Martinaičio, J. Erlicko.

Viešosios informacijos programos įgyvendinimas

Savivaldybės taryba Viešosios informacijos programai 2012 m. vykdyti skyrė 94 tūkst. Lt, išleista 87 tūkst. 535,81 Lt. Visuomenei informuoti apie tarybos priimtus teisės aktus, posėdžius iš tarybos veiklai skirtų 35 tūkst. Lt lėšų panaudota 24 tūkst. 874,13 Lt. ES finansuojamų projektų viešinimui panaudota 4 tūkst. 909,59 Lt. Daug savivaldybės gyventojams aktualios informacijos apie savivaldybės tarybos ir administracijos veiklą visuomenės informavimo priemonės skelbė neatlygintinai.

Dėl informacijos spausdinimo buvo sudarytos sutartys su laikraščių „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, „Vakaro žinios“ leidėjais, Alytaus regionine televizija, Alytaus radijumi, Alytaus apskrities naujienų portalu www.alytausgidas.lt. Buvo bendradarbiaujama su Daugų krašto portalu www.danielius.net. Rajono gyventojams išleisti 8 savivaldybės informacinio biuletenio „Alytaus rajono savivaldybės žinios“ numeriai. Nauja komunikacijos su rajono gyventojais priemonė yra informacijos kanalas, sudarantis žmonėms galimybę sužinoti apie Alytaus rajono savivaldybės tarybos ir administracijos veiklą be tarpininkų. Be to, leidžiamas informacinis biuletenis atlieka ne tik informavimo, bet ir įtraukimo į informacijos sklaidos apie įvykius rajone funkciją: laikraštyje skelbiamos mokyklų, įstaigų, organizacijų, bendruomenių pateiktos informacijos apie jų veiklą. Atlikta gyventojų apklausa parodė, kad laikraštis yra vienas iš pagrindinių informacijos gavimo šaltinių, todėl jo leidyba tęsiama ir šiais metais.

Spauda. Daugiausiai informacijos apie savivaldybės veiklą paskelbta spaudoje – 86 proc. visos paskelbtos informacijos. 8 proc. per televiziją ir 6 proc. per radiją.

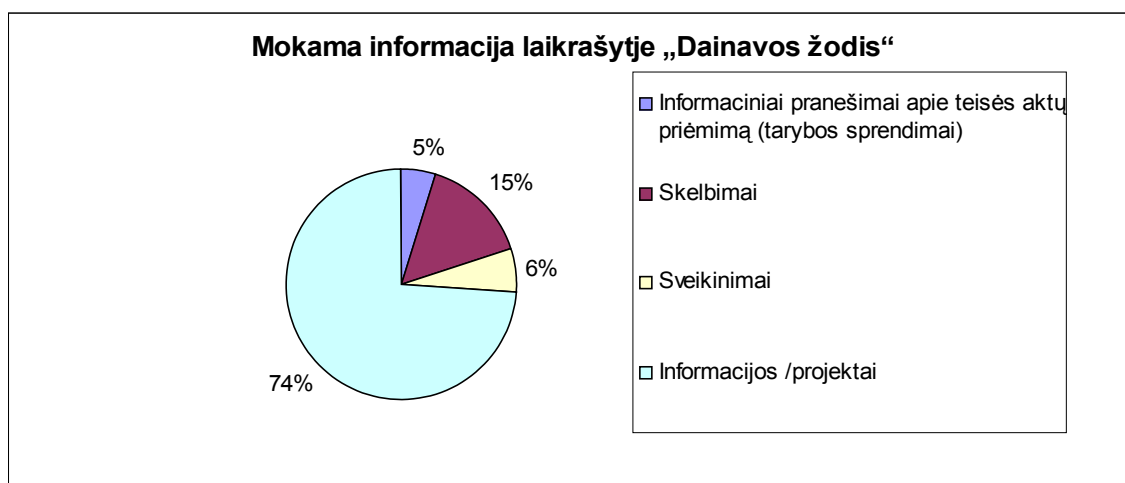
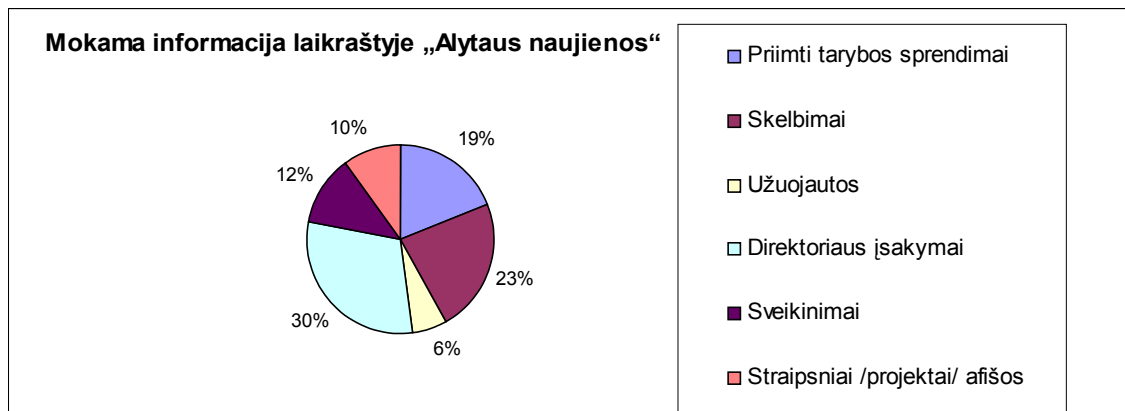
Daugiausiai informacijos spausdino „Alytaus naujienos“ - 48 proc. visos paskelbtos informacijos. „Dainavos žodis“ - 37 proc., „Savivaldybių žinios“ - 7 proc. Daugiausiai kartų savivaldybė nacionalinėje spaudoje buvo užfiksuota „Ūkininko patarėjyje“ ir „Lietuvos žiniose“ po 2 proc., kitoje nacionalinėje spaudoje („Lietuvos rytas“, „Valstiečių l.“, „Vakaro žinios“, Respublika“, „Veidas“) – 4 proc.

„Alytaus naujienose“ išspausdinta 35 proc. visos mokamos informacijos spaudoje. 30 proc. sudaro administracijos direktoriaus įsakymai, 23 proc. – skelbimai, susiję su savivaldybės veikla, 19 proc. – informaciniai pranešimai apie teisės akto priėmimą (tarybos priimti sprendimai), 10 proc. - renginių, projektų viešinimas, straipsniai, 12 proc. – sveikinimai valstybinių, profesinių švenčių progomis, 6 proc. – užuojautos.

„Dainavos žodyje“ savivaldybė viešino daugumą projektų, spausdino daugiau mokamos informacijos dėl pigesnio įkainio - 63 proc. visos mokamos informacijos spaudoje. Skelbimų išspausdinta 15 proc. visos „Dainavos žodyje“ paskelbtos informacijos, sveikinimai sudaro 6 proc., straipsniai, projektai – 74 proc., informaciniai pranešimai apie teisės akto priėmimą (tarybos priimti sprendimai) – 5 proc.

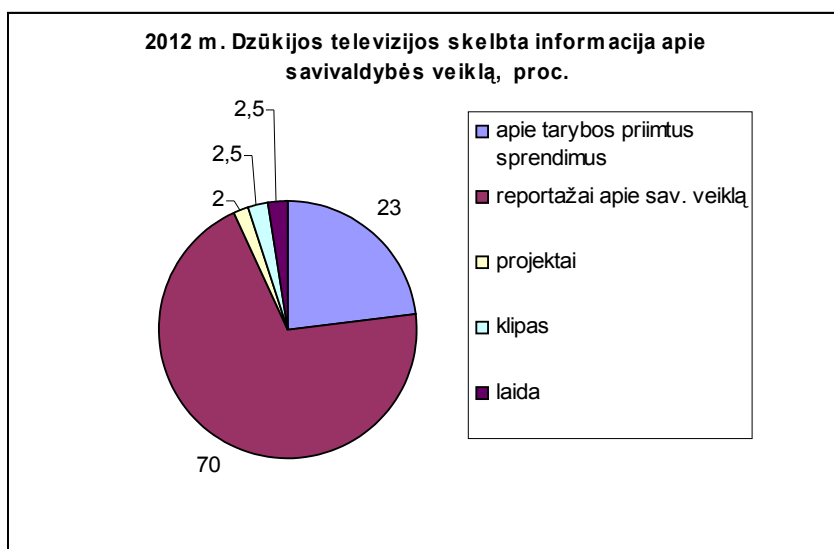
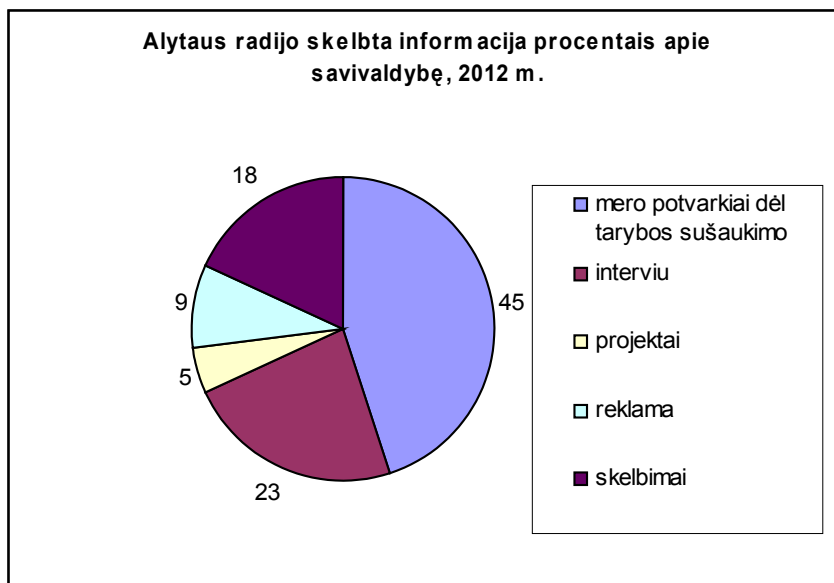

Mokama informacija nacionalinėje spaudoje spausdinta tik privaloma joje skelbti. Tai sudaro 2 proc. visos mokamos informacijos. „Lietuvos žiniose“, „Vakaro žiniose“ išspausdinti skelbimai dėl mokyklų reorganizacijos ir šeimininkų pastatų.

Siekiant pritraukti daugiau turistų į Daugus spausdintas straipsnis žurnale „Kelionės ir pramogos“. Savivaldybė dalyvavo žurnalo „Veidas“ projekte, kuriuo siekta reitinguoti savivaldybes, ir pristatė rajone įgyvendintus projektus.

2012 m. pagerėjo visuomenės informavimas. Išleisti 8 savivaldybės informaciniai biuleteniai „Alytaus rajono žinios“ išplatinti rajone nemokamai. Leidinys sulaukė didelio gyventojų susidomėjimo, nes jame pateikiama tiksli ir aktuali informacija apie savivaldybės veiklą.

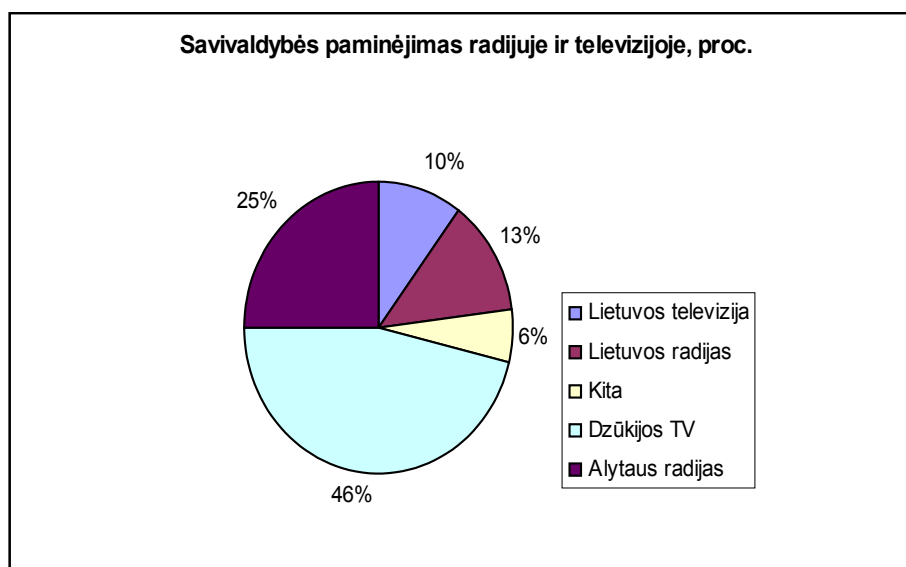
Televizija ir radijas. Dzūkijos televizija apie savivaldybės veiklą parengė 46 proc. visų užfiksuotų radijo ir televizijos reportažų. 23 proc. apie priimtus tarybos sprendimus, 70 proc. apie savivaldybės veiklą. Dalyvauta laidoje „Pozicija“, parengtas vienas klipas, skirtas Valstybės dienos šventei Dauguose reklamuoti, paskelbta apie vieną ES finansuotą projektą (7 proc.).

Alytaus radijuje „FM 99“ paskelbta 25 proc. visų užfiksuotų televizijos ir radijo reportažų. Dėl pigesnės kainos ir operatyvumo per šią žiniasklaidos priemonę buvo skelbiami visi potvarkiai dėl tarybos posėdžių sušaukimo, jie sudaro 45 proc. visos paskelbtos informacijos radijuje, skelbimai sudaro 18 proc. Dalyvauta 5 tiesioginėse radijo laidose, tai sudaro 23 proc. skelbtos informacijos, renginių reklama, projekto viešinimas - 14 proc.

Taip pat užfiksuota skelbta informacija apie savivaldybės veiklą per Lietuvos televiziją (LRT). Reportažai apie savivaldybę transliuoti laidose „Panorama“, „Krašto spalvos“, „Laba diena, Lietuva“. Tai sudaro 10 proc. visų užfiksuotų reportažų apie savivaldybės veiklą, transliuotų per TV ir radiją.

LRT laidose kalbėta apie priklausomybių mažinimo programą, akciją „Darom“, Nemunaičio seniūnijos ribų keitimą, statinių priežiūrą. Per Lietuvos radiją transliuota 13 proc. visų užfiksuotų reportažų apie savivaldybę. Anonsuoti renginiai (Kaziuko mugė Simne, Ryliškių grybų šventė, Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos jubiliejus ir kt.), pristatyti projektai, kalbėta apie priklausomybių mažinimo programą. 6 proc. sudaro informacija kitose nacionalinėje radijuje ir televizijoje: interviu „Žinių radijui“, „M-1“, TV3 pokalbių laidoje „Ką manai?“ buvo pristatyta priklausomybių mažinimo programa. Lengvo žanro reportažus apie tai parengė „Dviračio žinios“, Lietuvos ryto televizijos laida „Super LT“.

Interneto portalai. Užfiksuoti interneto portaluose paskelbtų pranešimų apie savivaldybę skaičių sunku, nes jų daug, informacija greitai keičiasi. Visa savivaldybės platinta informacija viešinta apskrities naujienų portale www.alytausgidas.lt. Jame yra atskira nuoroda „Alytaus rajonas“. Informaciją (savivaldybės pranešimus ir žurnalistų parengtą) skelbė ir kitas regiono portalas alytiškis.lt.

Alytaus rajono savivaldybės interneto svetainės (arsa.lt) skyriuje „Naujienos“ paskelbti savivaldybės informaciniai pranešimai, parengti savivaldybės, savivaldybės įmonių, įstaigų ir bendruomenių.

Socialiniai tinklai. Populiarėjant socialiniams tinklams, Alytaus rajono savivaldybė prisijungė prie socialinio tinklo „Facebook“, kuriame viešinama savivaldybės ir tarybos veikla, renginiai, projektai. Pritraukta 666 vadinamų draugų ir jų skaičius nuolat didėja. Socialinis tinklas veikia tinkliniu principu, draugų pasidalinta informacija pamato jų draugai ir t. t. Tai reiškia, kad informacija pasiekia gana didelį būrį „Facebook“ naudotojų.

„Facebook“ ypač pamėgę jaunesnio amžiaus gyventojai. Reportažai apie savivaldybės veiklą dedami į populiarią svetainę „Youtube“.

Jaunimo politikos įgyvendinimas

Alytaus rajono seniūnijų duomenimis 2012 m. pabaigoje rajone jaunimo nuo 14 iki 29 metų buvo 5970.

Alytaus rajono jaunimo skaičius 2012 m. pagal seniūnijas

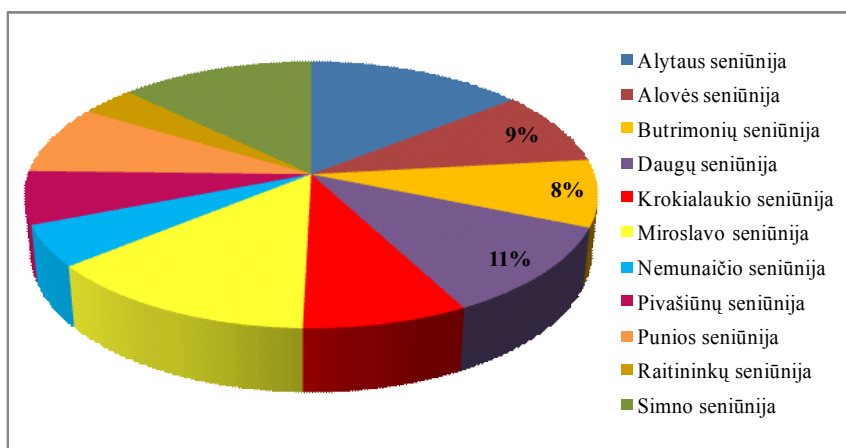
Nr.	Seniūnija	Jaunimo nuo 14 iki 29 m. skaičius
1.	Alytaus	846
2.	Alovės	535
3.	Butrimonių	480
4.	Daugų	657
5.	Krokialaukio	483
6.	Miroslavo	814
7.	Nemunaičio	298
8.	Pivašiūnų	383
9.	Punios	497
10.	Raitininkų	217
11.	Simno	760
	Iš viso:	5970

Alytaus rajono savivaldybė skatindama jaunimo dalyvavimą bei didindama jo užimtumą, sudaro sąlygas jaunimui būti aktyvia visuomenės dalimi ir remia jaunimo ir su jaunu dirbančių nevyriausybinę organizacijų veiklą, įtraukiančią į pozityvią veiklą kuo didesnę jaunų žmonių skaičių. Sukaupta nemaža patirtis sprendžiant paauglių ir jaunimo laisvalaikio užimtumo problemas per jaunimo projektinę veiklą. Alytaus rajono jaunimo pilietiškumo ir laisvalaikio užimtumo programai „Jaunimas kaimui“ 2012 m. buvo skirta 10 tūkst. Lt ir įgyvendinti 6 projektai, kurių pagrindinis tikslas – jaunimo laisvalaikio užimtumas per sportą, kultūrą, meninę mėgėjišką, aplinkosauginę ir kitas veiklas.

2012 m. parengtas Alytaus rajono jaunimo problemų sprendimo plano projektas šešeriems metams ir priemonių planas pirmiesiems trejiems metams, įgyvendinant Jaunimo reikalų departamento prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“. 2013 m. planuojamas šio plano tvirtinimas Alytaus rajono savivaldybės taryboje.

Rajone veikia daugiau nei 20 jaunimo ir su jaunu dirbančių įvairių organizacijų.

Pagal žemiau esančią diagramą matyti jaunimo pasiskirstymas procentais pagal seniūnijas (2 pav.).

PAVELDOSAUGA

Alytaus rajono savivaldybės teritorija pasižymi kultūros paveldo objektų gausa ir įvairove. Siekiant jį išsaugoti iš Alytaus rajono savivaldybės administracijos paminklosaugos programai skirtų lėšų 2012 m. toliau buvo prižiūrimos bei tvarkomos Alytaus rajone esančios kultūros paveldo vertybės.

Į Jono Pauliaus II piligrimų kelią įtrauktos Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios interjero restauravimo darbams skirta 30000 Lt.

Punios kaime restauruota Šv. Jurgio koplytėlė. Alytaus rajono savivaldybė skyrė 3000 Lt.

Nemunaičio miestelyje Alytaus rajono savivaldybės lėšomis restauruotas paminklas „Žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę“. Restauracijai skirta 900 Lt.

Sutvarkyta žydų kapinių, esančių Klydžionių k. Butrimonių sen., tvora. Šiose kapinėse minima Lietuvos žydų genocido aukų atminimo diena. Tvorai sutvarkyti Alytaus rajono savivaldybė skyrė 4000 Lt.

Atlikti paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę Ryliškių k. Raitininkų sen. sutvarkymo darbai. Alytaus rajono savivaldybė skyrė 3950 Lt.

Sutvarkyta lietaus nuvedimo sistema mokykloje Kurnėnų k. Alytaus r. Darbams skirta 6900 Lt.

Rajone paminėtos Europos paveldo dienos. Šešiose Alytaus rajono švietimo įstaigose buvo organizuota virtuali edukacinė kelionė „Vietos dvasia. Alytaus rajono kultūros paveldas“.

kurios metu Alytaus rajono moksleiviai buvo supažindinti su Europos paveldo dienų istorija, buvo pristatyti lankomiausi kultūros paveldo objektai Alytaus rajone.

TERITORIJOS PLANAVIMAS

2012 m. Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano pakeitimą. Patvirtinti 99 detalieji ir specialieji planai. Įgyvendinant Alytaus rajono teritorijos bendrąjį planą, ypač jautrios yra Alytaus miesto aplinkinės teritorijos, kurios domina tiek rajono, tiek miesto gyventojus, čia plėtojama gyvenamoji statyba, siekia įsikurti pramonės ir aptarnavimo įmonės. 2012 m. parengta ir patvirtinta 13-os Alytaus miesto priemiestinių plėtotinų teritorijų specialieji planai. Šiuo metu yra rengiami 5-ių teritorijų specialieji planai.

Vykdomos Nemunaičio kaimo Alytaus seniūnijoje ir Nemunaičio kaimo Nemunaičio seniūnijoje bei Alytaus ir Nemunaičio seniūnijų gyvenamųjų vietovių ribų nustatymo procedūros.

2012 m. buvo rengiami tarybos sprendimai dėl gatvių pavadinimų suteikimo savivaldybės teritorijoje. Įregistruotos 26 gatvės, suteikti 3493 adresai savivaldybės teritorijoje esantiems adresų objektams.

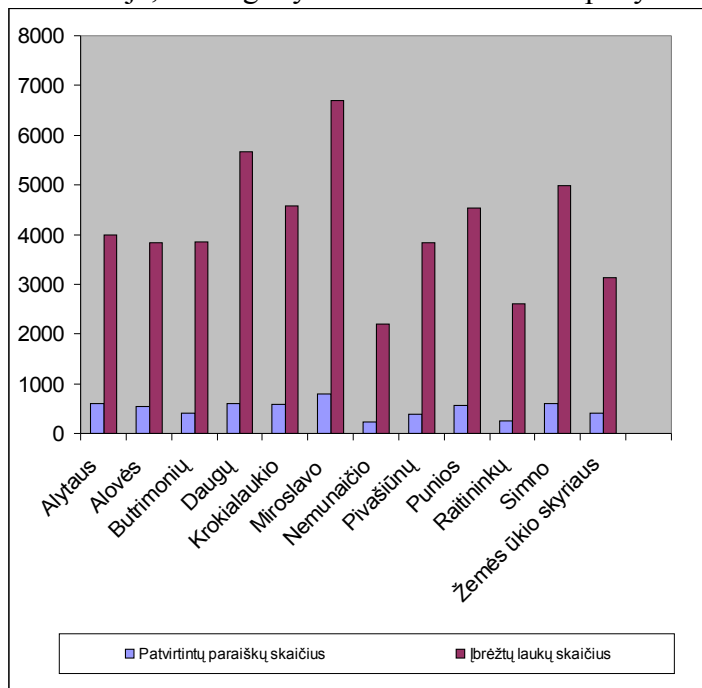
ŽEMĖS ŪKIS

Alytaus rajone per 2012 metus buvo įregistruoti 212, likviduoti 32, atnaujinti 26 ūkininko ūkiai. Vidutinis ūkio dydis 7,69 ha žemės plotas. Iš viso rajone Ūkininkų ūkių registre įregistruoti 3463 ūkininkų ūkiai, kurie valdo 25904,72 žemės plotą.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre 2012 m. įregistruotos/atnaujintos 6664 žemės ūkio valdos. Iš viso Alytaus rajone įregistruoti 10398 žemės ūkio subjektai, iš jų :7785 – valdų valdytojų, 410 - partnerių, 2203 – šeimos narių.

Išmokos už žemės ūkio naudmenas ir pasėlius

2012 m. buvo pateiktos 6008 paraiškos tiesioginėms išmokoms už 58789 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus, (2011 m. buvo pateiktos 6273 paraiškos už 58709 ha). 2012 m. 68 pareiškėjai pateikė paraiškas naudodamiesi elektronine bankininkyste. Jie deklaravo 1557 ha žemės. Paraiškų skaičius mažėja, kadangi vykstant struktūriniais pokyčiams kaime stambėja ūkiai.

Padaugėjo žemdirbių, dalyvaujančių aplinką tausojančiose Kaimo plėtros 2007-2013 metų programose.

Pagal priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programas pateikta 317 paraiškų, deklaruotas 3322 ha plotas (2011 m. buvo pateiktos 279 paraiškos). Iš jų pateiktos 48 paraiškos pagal ekologinio ūkininkavimo programą, deklaruotas 1749 ha plotas.

Pagal programos priemones „Natūra 2000“ 59 žemdirbiai deklaravo 618 ha plotą (2011 m. pateiktos 45 paraiškos).

Pagal priemonę „Išmokos ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis“ 1141 pareiškėjas deklaravo 8643 ha plotą (2011 m. 1211 pareiškėjų deklaravo 9274 ha plotą).

42 pareiškėjai dalyvavo programose „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“. Pagal šias priemones deklaruotas 165,2 ha plotas.

Už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus Alytaus rajono žemdirbiams priskaičiuota: apie 23,6 mln. Lt tiesioginių išmokų (2011 m. – 22,5 mln. Lt), išmokoms ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis pareiškėjams bus išmokėta 1,16 mln. Lt (2011 m. – 1,2 mln. Lt), dalyvaujantiems agrarinės aplinkosaugos priemonėse – 2,1 mln. Lt (2011 m. – 2,1 mln. Lt), dalyvaujantiems „Natūra 2000“ programos priemonėse – 133 tūkst. Lt (2011 m. - 66 tūkst. Lt).

Išmokos už gyvulius

2012 m. mokama išmoka už mėsinius galvijus ir mėsines avis. Alytaus rajono 1386 gyvulių augintojams papildomai priskaičiuota 2 609 142 Lt.

Parama bičių laikytojams

Iš Specialiosios kaimo rėmimo programos lėšų bičių laikytojams buvo teikiama parama kompensuojant dalį išlaidų už papildomą bičių maitinimą:

kreipėsi 152 pareiškėjai, išmokėta 45 182 Lt.

Parama dėl dalies įmokų susigrąžinimo

2012 m. paramos dėl dalies draudimo įmokos susigrąžinimo iš valstybės skiriamų lėšų kreipėsi 2 pareiškėjai. Jiems priskaičiuota išmokėti kompensacijos dalis sudarė 8,6 tūkst. Lt.

Besikreipiančių paramos lyginant su 2011 m. sumažėjo. Tam įtakos turėjo pasikeitę paramos kompensavimo taisyklės, kai draudimo įmokos kompensuojamos apdraudus gyvūnus nuo ligų, pasėlius nuo gamtinių stichinių nelaimių.

Pieno gamybos kvotos

2011-2012 kvotos metais pagal 2012-01-01 būklę pieno gamybos kvotas turėjo 2128 pieno gamintojai, iš jų pieną tiekė 1908 pieno gamintojai. Jų turima pieno gamybos kvota sudarė 34068 tonas. Pieno perdirbimo kvotos įvykdymas sudarė 76,81 procentus. 2012-2013 kvotos metais pagal 2013-01-01 būklę buvo 2032 kvotos gavėjai. Iš jų 1797 – tiekė pieną. Pieno gamybos kvota sudarė 36433 tonas. Pieno perdirbimo kvota įvykdyta 76,5 procentais.

2012 m. 16 pieno gamintojų kreipėsi dėl pieno kvotos rūšies pakeitimo. Pieno gamybos kvotai perduoti/perimti paraiškas pateikė – 32 pieno gamintojai. Prašymus, susijusius su pieno kvotomis, pateikė 25 pieno gamintojai. Pranešimus apie atnaujintą pieno gamybą pateikė 3 pieno gamintojai. Tiesioginių pardavimų pieno gamybos ir realizavimo metines deklaracijas pateikė 270 pieno gamintojų.

Prekyba kvotomis nuo 2008 metų vyksta 2 kartus per metus, kovo ir lapkričio mėnesiais, paraiškas teikiant gruodžio ir rugpjūčio mėnesiais. 2012 m. lapkričio 6 d. aukcione 1 Alytaus rajono savivaldybės pieno gamintojas įsigijo 9420 kg pieno kvotą.

Papildomos tiesioginės išmokos už kvotinį pieną

Kasmet iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, siekiant kompensuoti dalį pieno gamybos išlaidų ir palaikyti pieno gamintojų pajamas, mokamos atsietos nuo gamybos išmokos už kvotinį pieną. 2011 m. išmokos dydis sudarė 70 Lt už toną parduoto pieno 2006-2007 kvotiniais metais. Iš viso Alytaus rajone išmokas (apskaičiuota išmokos suma 2,23 mln. Lt) už kvotinį pieną gavo 2527 pieno gamintojai, kuriems išmokėta 2 238 tūkst. Lt.

2012 metų išmokų dydis dar nėra patvirtintas, tačiau tikimasi, kad išmoka bus ne mažesnė, kaip 2011 m., ir pieno gamintojus turėtų pasiekti 2013 m. pradžioje.

2012 m. 16 pieno gamintojų kreipėsi dėl pieno kvotos rūšies pakeitimo. Pieno gamybos kvotai perduoti/perimti paraiškas pateikė 32 pieno gamintojai. Prašymus pateikė 25 pieno gamintojai. Tiesioginių pardavimų pieno gamybos ir realizavimo metines deklaracijas pateikė 270 pieno gamintojų.

Melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas

Alytaus rajone valstybei priklausantys melioracijos statiniai įrengti 42,62 tūkst. ha žemės plote. Šiame plote yra 1538,1 km drenažo tinklo, 903,2 km magistralinių griovių, 1008 pralaidos, 15 tiltų, 3 sausinimo siurblinės ir 2 tvenkiniai, užimantys 84,5 ha plotą. Bendra melioracijos statinių vertė sudaro 114,7 mln. Lt, valstybei nuosavybės teise priklausančių statinių balansinė vertė 77,5 mln. Lt.

Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių priežiūros, remonto ir rekonstrukcijos darbams iš valstybės biudžeto 2012 m. skirta 323 tūkst. Lt. Už šias lėšas pagal Alytaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintą sąrašą atlikta:

- Alytaus seniūnijos Genių k. v. įvykdytas melioracijos griovių rekonstrukcijos projekto II vykdymo etapas, rekonstruota 2,7 km griovių.
- Miroslavo ir Simno seniūnijose atlikti ES lėšomis renovuotų melioracijos griovių priežiūros darbai, nušienauta 13,85 km griovių šlaitų.
- Luksnėnų k. v. atlikti kanalizuo melioracijos griovio remonto darbai.
- Punios ir Miroslavo seniūnijose atlikti pralaidų avarinio remonto darbai ir Ūdrijos sausinimo siurblinės avarinio remonto darbai.
- Pagal žemės naudotojų prašymus atlikti drenažo sistemų avarinio remonto darbai Krokialaukio ir Mikalavo seniūnijose.

2012 m. buvo vykdomi projektai, finansuojami ES lėšomis. Pagal Kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonės „Žemės ir miškų ūkio veikla ir jos infrastruktūra“ veiklos sritį „Žemės ūkio vandentvarka“ melioracijos sistemų naudotojų asociacijos, savivaldybei dalyvaujant kaip partnerei, atliko:

- Melioracijos sistemų naudotojų asociacija „Nendrinė“, įgyvendino Alytaus rajono Simno seniūnijos dalies melioracijos statinių rekonstrukcijos projektą. Bendra projekto vertė 1151 tūkst. Lt, projekto įgyvendinimui 23,9 tūkst. Lt skyrė rajono savivaldybė. Įgyvendinus projektą rekonstruota 12,4 km sausinimo tinklo, 1,5 km griovių ir 1 pralaida.
- Melioracijos sistemų naudotojų asociacija „Daugų drenažas“ įgyvendino projektą „Dalies melioracijos statinių rekonstrukcija Daugų seniūnijoje“. Bendra projekto vertė 786,1 tūkst. Lt, 39,8 tūkst. Lt skyrė rajono savivaldybė. Įgyvendinus projektą rekonstruota 5,0 km sausinimo tinklo, 1,2 km griovių ir 2 pralaidos.

2012 m. ES paramą melioracijos statinių rekonstrukcijos projektams įgyvendinti savivaldybei dalyvaujant kaip partnerei gavo:

- Alytaus rajono Alovės ir Daugų seniūnijų melioracijos statinių naudotojų asociacija, projektui „Alytaus rajono Alovės ir Daugų seniūnijų melioracijos statinių naudotojų asociacijos narių žemių melioracijos sistemų rekonstrukcija“. Skirta ES paramos suma 1035,8 tūkst. Lt, 57,5 tūkst. Lt skyrė rajono savivaldybė.

2012 m. patvirtinta nauja Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonė „Pelno nesiekiančios investicijos“, skirta melioracijos griovių priežiūrai. Pagal šią priemonę pateiktos 8 paraiškos. Numatoma sutvarkyti 15 km melioracijos griovių, paramos suma 121,1 tūkst. Lt.

2012 m. Žemės ūkio skyriaus statistiniai duomenys

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Statistika</i>
1.	Įregistruota ūkininkų ūkių	3463 vnt.
2.	Ūkio dydis	7,69 ha
3.	Pateiktos paraiškos tiesioginėms išmokoms	6008 (deklaruota 58 779 ha)
4.	Pateiktos paraiškos pagal Kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemones <ul style="list-style-type: none"> • priemonė „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ • priemonė „Natūra 2000“ • priemonė „Išmokos ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis“ 	317 (deklaruota 3322 ha) 59 (618 ha) 1141 (8643 ha)
5.	Tiesioginės išmokos priskaičiuotos už: <ul style="list-style-type: none"> • naudmenų ir pasėlių plotus • ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis • Agrarinės aplinkosaugos išmokos • „Natūra 2000“ išmokos • Mėsinius gyvulius ir mėsines avis 	23,6 mln. Lt 1,16 mln. Lt 2,1 mln. Lt 133 tūkst. Lt 2,6 mln. Lt
6.	Parama bičių laikytojams <ul style="list-style-type: none"> • Išmokėta • Parama ekologiinei žuvininkystei 	158 pareiškėjai 45 182 Lt 1 pareiškėjas (65 187 Lt)
7.	Pieno gamybos kvotas turėjo	2128 pieno gamintojai
8.	Alytaus rajono ž. ū. registre technikos įregistruota Atlikta techninių apžiūrų	7173 priemonės 1430 vnt.
9.	Melioracija: <ul style="list-style-type: none"> • iš valstybės biudžeto melioracijos statinių priežiūrai skirta 	323 tūkst. Lt

RAJONO BENDRUOMENĖS

Alytaus rajone yra įregistruota 50 kaimo bendruomenių, iš jų 2012 m. įregistruota 1 jaunimo asociacija – „Slabados jaunimas“ (pirmoji registruota Alytaus rajone), taip pat susikūrė ir buvo įregistruota Alovės bendruomenė.

Alytaus rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG) kartu su Birštono VVG 2012 m. Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateikė projekto paraišką „Panemunės dzūkų turizmo maršrutas“. Projektu numatoma sukurti Panemunės dzūkų turistinį maršrutą skatinant ir apjungiant vietos bendruomenes, amatininkus ir ūkininkus, geriausiai panaudoti gamtos ir kultūros išteklius, derinant dzūkų tradicijas ir naujoves. Alytaus rajono savivaldybė išipareigojo naujai įkurtai asociacijai, kuri bus atsakinga už projekto veiklų įgyvendinimą, išgytų projekto maršruto priemonių (vežimams, dviračiams, šiaurietiško ėjimo lazdoms ir kt.) laikymui suteikti patalpas Punioje. Projekto vertė 338 tūkst. 780,40 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 271 tūkst. 024,32 Lt.

Įgyvendintas projektas „Miroslavo kultūros namų rekonstrukcija ir pritaikymas visuomenės poreikiams“, skirtas užtikrinti gyventojams patrauklią aplinką gyventi ir dirbti pritaikant Miroslavo kultūros namus bendruomenės poreikiams. Skirta ES parama – 229 tūkst. 755 Lt, savivaldybės biudžeto dalis – 25 tūkst. 530 Lt.

Bendradarbiaujant su Alytaus rajono VVG bei įgyvendinant Alytaus rajono kaimo vietovių plėtros strategiją po pirmojo šaukimo įgyvendinta 12 projektų, iš kurių 50 proc. – vietos projektų pareiškėjai kaimo bendruomenės, 41 proc. paraiškų pareiškėja yra savivaldybė, 8,3 proc. sudaro viešųjų įstaigų paraiškos. Įgyvendinti projektai yra skirti patalpų remontui ir rekonstrukcijai, vandentiekio ir nuotekų sistemoms, sporto ir vaikų aikštelėms įrengti, viešųjų erdvių sutvarkymui, bendruomenės narių mokymams, verslo plėtrai kaime.

Paskelbus antrąjį šaukimą Alytaus rajono savivaldybės administracija, kaip vietos projektų pareiškėja, pateikė penkių vietos projektų paraiškas. Projektais numatoma įkurti tris amatų kiemelius: Dauguose, Alovėje ir Vaisodžiuose, atlikti Butrimonių kultūros namų remontą (II etapas) ir sukurti Junčionių bendruomenės centrą, kuriame bendruomenė turėtų tinkamas sąlygas socialinei saviraiškai didinti. Visi projektai bus įgyvendinami su partneriais: Daugų miesto bendruomenė VO „Daugų kraštas“, Alovės bendruomenė VO „Susiedai“, Vaisodžių kaimo bendruomenė, VO Butrimonių bendruomenė „Šviesa“ ir Junčionių kaimo bendruomenė.

2012 m. pradėti įgyvendinti projektai, skirti rajono bendruomenių stiprinimui:

Projekto „Butrimonių kultūros namų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams, II etapas“ tikslas - viešųjų paslaugų teikimo užtikrinimas Butrimonių gyventojams sutvarkant pagrindinį kaimo pastatą ir jį pritaikant bendruomenės poreikiams. Projekto vertė 309 tūkst. 036,57Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 233 tūkst. 922 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 23 tūkst. 392,17 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 2 tūkst. 599,13 Lt.

Vietos projektų „Vaisodžių amatų kiemelio įkūrimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“, „Daugų amatų kiemelio įkūrimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“ ir „Alovės amatų kiemelio įkūrimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“ bendras tikslas - išsaugoti tradicinių amatų plėtojimą įkuriant ir plėtojant Vaisodžių, Daugų ir Alovės amatų kiemelius bei juos pritaikant bendruomenės poreikiams. Vaisodžių amatų kiemelio projekto vertė 249 tūkst. 739,31 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 193 tūkst. 360 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) – 18 tūkst. 903,73 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 2 tūkst. 100,42 Lt. Daugų amatų kiemelio projekto vertė 222 tūkst. 359,26 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 168 tūkst. 312,31 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 16 tūkst. 831,23 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė - 1 tūkst. 870,14 Lt. Alovės amatų kiemelio projekto vertė 278 tūkst. 941,80 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 211 tūkst. 142,82 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 21 tūkst. 114,18 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė).

Projekto „Junčionių kaimo bendruomenės iniciatyvos socialinei saviraiškai didinti“ tikslas - užtikrinti Junčionių gyventojams viešųjų paslaugų teikimą sutvarkant pagrindinį kaimo pastatą ir įkuriant jame bendruomenės traukos centrą ir biblioteką. Projekto vertė 286 tūkst. 447,95 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 216 tūkst. 824 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) – 17 tūkst. 100 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 6 tūkst. 991,50 Lt.

2012 m. liepos mėnesį Alytaus rajono VVG paskelbė kvietimą teikti vietos projektų paraiškas Nr. 3. Šio kvietimo metu surinkta 20 projekto paraiškų, iš jų 8 pateiktos Alytaus rajono savivaldybės, 11 projektų, kuriuos pateikė bendruomenės, savivaldybė dalyvauja partnerio teisėmis, 1 projektą bendruomenė įgyvendina savarankiškai, be partnerystės.

2012 m. parengtos ir pateiktos Alytaus rajono VVG projektų paraiškos:

„Žagarių kaimo bendruomenės namų įkūrimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Žagarių bendruomenė. Projekto vertė 102 tūkst. 350,08 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 77 tūkst. 472,73 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 8 tūkst. 608,08 Lt.

„Kalesninkų kaimo bendruomenės namų įkūrimas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Kalesninkų kaimo bendruomenė. Projekto vertė 102 tūkst. 350,08 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 77 tūkst. 472,73 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 8 tūkst. 608,08 Lt.

„Venciūnų sporto aikštyno įkūrimas“. Projekto partnerės yra Venciūnų kaimo bendruomenės visuomeninė organizacija „Venciūnų sodiečiai“ ir Venciūnų kaimo bendruomenės asociacija „Venciūniškiai“. Projekto vertė 208 tūkst. 280,43 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 157 tūkst. 655,50 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 5 tūkst. 321,83 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerės), kurių vertė 12 tūkst. 195,45 Lt.

„Santaikos kaimo bendruomenės patalpų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Santaikos kaimo bendruomenė. Projekto vertė 210 tūkst. 850,41 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 159 tūkst. 600,81 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 3 tūkst. 699,28 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 14 tūkst. 034,14 Lt.

„Kumečių bendruomenės patalpų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Kumečių kaimo bendruomenė. Projekto vertė 191 tūkst. 250,84 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 144 tūkst. 765,15 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 9 tūkst. 248,56 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 6 tūkst. 836,46 Lt.

„Mergalaukio bendruomenės patalpų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Mergalaukio ir aplinkinių Angininkų, Bažavos, Komisaruvkos, Atesninkų kaimų bendruomenės klubas „Besimokanti visuomenė-sėkmingas ateities garantas“. Projekto vertė 73 tūkst. 399,70 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 55 tūkst. 559,07 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 4 tūkst. 805,77 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partnerė), kurių vertė 1 tūkst. 367,46 Lt.

„Praniūnų bendruomenės patalpų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Projekto partnerė – Praniūnų kaimo bendruomenės visuomeninė organizacija „Praniūnai“. Projekto vertė 188 tūkst. 447,82 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 142 tūkst. 643,43 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 4 tūkst. 536,00 Lt ir savanoriški darbai (atliks projekto partneriai), kurių vertė 11 tūkst. 313,27 Lt.

„Bukaučiškių koplyčios restauravimas bei pritaikymas turizmo reikmėms“. Projekto vertė 263 tūkst. 899,07 Lt, iš jų ES struktūrinių fondų 199 tūkst. 755,40 Lt, savivaldybės biudžeto dalis įnašas natūra (nekilnojamoju turtu) 22 tūkst. 195,04 Lt.

Savivaldybė yra partnerė šiuose projektuose, kurie bendruomenių buvo pateikti Alytaus rajono VVG pagal trečią kvietimą:

Ažuolinių kaimo bendruomenės vietos projektas „Ažuolinių kaimo bendruomenės patalpų remontas ir sutvarkymas, pritaikant visuomenės poreikiams“, kurio tikslas – atnaujinti bendruomenei skirtas patalpas, sudarant patrauklias sąlygas bendruomenės reikmėms. Projekto vertė 55 tūkst. 110,82 Lt, iš jų ES lėšos 49 tūkst. 599,74 Lt. Savivaldybė prisidės 10 proc. projekto vertės įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), t. y. apie 5000 Lt.

Punios kaimo VO „Punios ainiai“ siekia įgyvendinti projektą „Universalios sporto aikštės Punios kaime įrengimas – renovavimas“, kurio tikslas - gerinti Punios kaimo gyventojų laisvalaikio praleidimo sąlygas, sutvarkant sporto aikštę. Projekto vertė 177 tūkst. 776,88 Lt, iš jų ES lėšos 159 tūkst. 999,19 Lt. Savivaldybė prisidės 10 proc. Įnašą natūra sudarys žemės sklypo - nekilnojamojo turto vertė apie 15 000 Lt.

Asociacijos „Makniūnų sodžiaus bendruomenė“ projekto „Aplinkos darbai ir poilsiui gerinimas“ tikslas - sukurti jaukią aplinką darbui ir poilsiui. Bendruomenė projektu numato atnaujinti bendruomenei skirtas patalpas, sudarant patrauklias sąlygas bendruomenės reikmėms. Projekto vertė 77 000 Lt, iš jų ES fondų lėšos 70 tūkst. Lt. Savivaldybės indėlis - įnašą natūra sudarys nekilnojamojo turto vertė apie 7 000 Lt.

Asociacija Eičiūnų bendruomenė pateikė projektą „Eičiūnų mokyklos patalpų remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“, kurio tikslas yra pagerinti Eičiūnų bendruomenei skirtą infrastruktūrą, sutvarkant Eičiūnų mokyklos pastatą. Projekto vertė 132 tūkst. 031,12 Lt, iš jų ES fondų lėšos 118 tūkst. 828,01 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, pastato vertė apie 11 000 Lt.

Ryliškių kaimo bendruomenė siekia įgyvendinti projektą „Jaukūs Ryliškių bendruomenės namai – gyvybingumo centras“, kurio tikslas - rūpintis kaimo bendruomenės žmonių gerove, siekti tikslo ir vienyti juos bendriems tikslams, taip pat skatinti bendruomeniškumą, iniciatyvą, skatinanti aktyviai dalyvauti projektinėje veikloje. Projekto vertė 111 tūkst. 111,10 Lt, iš jų ES fondų lėšos 99 tūkst. 999,99 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra (nekilnojamas turtas) apie 10 000 Lt.

Visuomeninė organizacija „Želmuo“ parengė projektą „Ūdrijos kaimo sporto aikštelės įrengimas“, kurio tikslas – sudaryti modernias, patrauklias ir tinkamas sąlygas aktyviam, sveikam, sportiškam bendruomenės narių laisvalaikio praleidimui bei mokinių formaliam ir neformaliai ugdymui. Projekto vertė 177 tūkst. 777,02 Lt, iš jų ES fondų lėšos 159 tūkst. 999,32 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, žemės sklypo verte apie 17 000 Lt.

Asociacija „Miklusėniškiai“ siekia įgyvendinti projektą „Miklusėnų sporto aikštinio įrengimas“, kurio tikslas – pagerinti jaunimo ir vaikų užimtumo infrastruktūrą Miklusėnų kaime. Projekto vertė 177 tūkst. 777,57 Lt, iš jų ES fondų lėšos 159 tūkst. 999,81 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, žemės sklypo verte apie 17 000 Lt.

Kančėnų kaimo bendruomenė „Dėmesio centras“ parengė projektą „Kančėnų bendruomenės aikštinio rekonstrukcija“. Projekto vertė 177 tūkst. 777,57 Lt, iš jų ES fondų lėšos 159 tūkst. 999,81 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, žemės sklypo verte apie 17 000 Lt.

Asociacija „Nemunaičio bendruomenė“ parengė projektą „Rekreacinės zonos prie Nemuno sukūrimas ir pritaikymas Nemunaičio visuomenės reikmėms“, kurio tikslas – sukurti rekreacinę zoną prie Nemuno Nemunaičio gyventojų reikmėms. Projekto vertė 177 tūkst. 777,78 Lt, iš jų ES fondų lėšos 160 tūkst. Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, žemės sklypo verte apie 17 000 Lt.

Parėčėnų kaimo bendruomenės „Mažoji sodybėlė“ projektas „Parėčėnų kaimo bendruomenės „Mažoji sodybėlė“ patalpų remontas“, kurio tikslas – suremontuoti bendruomenės patalpas, aktyvinti kaimo jaunimą, rengti švietėjišką veiklą. Projekto vertė 177 tūkst. 776,72 Lt, iš jų ES fondų lėšos 159 tūkst. 999,05 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t. y. nekilnojamoju turtu, pastato verte apie 17 000 Lt.

VšĮ Pivašiūnų piligrimų centras parengė projektą „Eičiūnų koplyčios remontas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“, kuriame partnerio teisėmis dalyvauja savivaldybė ir Pivašiūnų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapija. Projekto tikslas – atlikti Eičiūnų koplyčios pastato remonto darbus, siekiant išsaugoti ir sudaryti geresnes sąlygas tikintiesiems bei pritaikyti visuomenės poreikiams. Projekto vertė 133 tūkst. 332,29 Lt, iš jų ES fondų lėšos 119 tūkst. 999,06 Lt. Savivaldybė prisidės įnašu natūra, t.y. savanorišku darbu, kurio vertė sudarys 1 proc. visos projekto vertės.

Įgyvendinant Alytaus rajono savivaldybės Žemės ūkio ir kaimo bendruomenių rėmimo programą, kuri patvirtina Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2011-05-26 sprendimu Nr. K-41 (pakeitimai Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2011-08-24 sprendimu Nr. K-146, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2012-03-22 sprendimu Nr. K-79), 2012 m. buvo skirta 120 tūkst. 781,34 Lt parama iš skirtos 130 tūkst. Lt. Parama buvo skirta naujų bendruomenių Alovės

bendruomenės ir asociacijos „Slabados jaunimas“ registravimo išlaidoms padengti, parengtiems investiciniams (infrastruktūros gerinimo) projektams bendrafinansuoti: Alytaus rajono melioracijos sistemų naudotojų asociacijų „Daugų drenažas“, „Nendrinė“ ir Alytaus rajono Alovės ir Daugų seniūnijų melioracijos statinių naudotojų asociacija; Alytaus rajone organizuojamiems renginiams, konkursams, susijusiems su žemės ūkio veikla, ir kitoms bendruomenės veikloms vykdyti: Lietuvos ūkininkų sąjungos skyrius „Dzūkijos ūkininkas“, Alovės bendruomenės VO „Susiedai“, „Punios ainiai“, Kančėnų kaimo bendruomenė „Dėmesio centras“ ir draudimo išlaidoms kompensuoti: Kalesninkų, Žagarių, Krokialaukio, Ažuolinių, Talokių bendruomenės ir Luksnėnų kaimo bendruomenė „Spindulys“.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Glaudūs ryšiai savivaldybę sieja su Lenkijos Respublikos Punsko valsčiumi, Pišo, Pišo rajono, Olecko, Orzyšo, Monki, Ostrolenkos, Krasnapolio, Plaskos, Zbojna, Novgorodo, Giby savivaldybėmis, Baltarusijos Voronovo miestu bei Gardino rajonu, Ukrainos Iripino savivaldybe, Kosovo Respublikos Štime (Shtime) savivaldybe, Italijos Migiano savivaldybe, Gruzijos Ozurgeti savivaldybe, Momonovo miesto savivaldybe (Kaliningrado sritis, Rusijos Federacija).

2012 m. savivaldybėje apsilankė partneriai iš Lenkijos Respublikos savivaldybių: Punsko, Pišo, Pišo rajono, Krasnapolio, Plaskos, Zbojna, Novgorodo, Orzyšo, Olecko, Monki, Giby; Baltarusijos Voronovo ir Gardino vykdomųjų komitetų.

2012 m. oficialios rajono savivaldybės delegacijos lankėsi Punsko, Pišo, Pišo rajono, Olecko, Orzyšo, Monki, Sokolka, Gibų (Lenkijos Respublika) savivaldybėse, Voronovo mieste, Gardino rajone, Molodečno mieste (Baltarusija), Bilbao savivaldybėje (Ispanijoje), Dikli mieste (Vidžeme regione Latvijos Respublikoje), Sarema saloje (Estijos Respublikoje), Nymphėjo mieste (Vakarų Makedonijos regionas, Graikija). Bendradarbiaujant įgyjama gerosios patirties, vykdomi rajono visuomenei svarbūs projektai: gerinama turizmo aplinka, atnaujinami sporto aikštynai, vykdomi jaunimo, mokyklų, kultūros centrų projektai.

2012 m. liepos mėnesį pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Alytaus rajono savivaldybės ir Monki savivaldybės (Lenkijos Respublika).

2012 m. kartu su Voronovo vykdomuoju komitetu, Baltarusija, pradėtas vykdyti Europos kaimynystės ir partnerystės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programai projektas, skirtas bendrų kultūrinių renginių įgyvendinimui. Bendradarbiaujant su Pišo rajono savivaldybe pradėtas Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos federacijos programos projektas, skirtas alternatyvių energijos šaltinių pritaikymui viešuose pastatuose. Bendradarbiaujant su Gibų, Orzyšo, Pišo, Punsko savivaldybėmis pradėti projektai pagal Lietuvos ir Lenkijos programą.

Kartu su Austrijos Stirijos kaimo plėtros agentūra ir 10 kitų Europos Sąjungos šalių pradėtas įgyvendinti Interreg IV C programos projektas skirtas regionų bendradarbiavimui stiprinti siekiant apsaugoti Europos miestelių ir kaimų paveldą, su juo susijusį kraštovaizdį. Projekto įgyvendinimo metu sukurtos gairės nustatys kultūrinio ir istorinio paveldo tvaraus valdymo metodus bei gerąją praktiką ir užtikrins jų perkėlimą į regioninio vystymo strateginius veiksmų planus, sudarant galimybes pasinaudoti struktūrinių fondų parama – tuo paskatint viešojo ir privataus sektoriaus investicijas ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą.
